ŠIMIĆEVSKA PREOBRAŽENJA

Nakladnik

Ogranak Matice hrvatske u Grudama

Za nakladnika
Mario Bušić

Sunakladnik
Ogranak Matice hrvatske u Imotskom

Za sunakladnika
Dragutin Stjepan Koštro

Urednik
Mario Bušić

Fotografije spomenika
Mladen Vuković

Naslovnica
Andrijana Mlinarević Cvetković

Crtež na naslovnici
Nevenka Macolić
S
Grafički prijelom
Edita Grubišić

ISBN 978-953-8414-43-5 (OMH u Imotskom)

Šimićevska preobraženja

Pjesme posvetnice
Antunu Branku Šimiću
(1898. – 1925.)

Drugo dopunjeno digitalno izdanje

Priredio Mladen Vuković

Grude – Imotski, 2025.

Mate Majić: *Antun Branko Šimić čita knjigu*

ABece*dar*je Šimićeva čuđenja

Javio se i nestao kao meteor. Ostala je svjetlost.
(Jure Kaštelan o Antunu Branku Šimiću)

Abeceda antologijskih stranica hrvatske moderne poezije počinje stihovima A. B. Šimića, dragulja u kolajni hrvatskih poeta, koji je prerano preminuo (u 27. godini), kao da je svojim životom i djelom posvjedočio geslo *manje je više* svog suvremenika njemačkog arhitekta Ludwiga Miesa van der Rohe. U svom meteorskom bljesku našom dolinom suza ipak je za života uspio objaviti jednu zbirku stihova *Preobraženja*, koja posta stećak međaš u našoj modernoj poeziji. Ta kultna knjiga objavljena 1920., posvećena zaručnici Tatjani Marinić, ima samo 48 pjesama, kao i Tinova slavna zbirka *Kolajna*.

Smrću prerano ubrani cvijet s hrvatskog književnog hrasta, Antun Branko Šimić (Drinovci kod Gruda, 18. studenog 1898. - Zagreb, 2. svibnja 1925., roditelji su mu Martin i Vida rođ. Tomas), otvorio je vrata modernosti u našem pjesništvu svojim zgusnutim stihom nabijenim osjećajima doživljaja svijeta. Prve uratke, sonete i srokovane stihove objavljuje u srednjoškolskoj dobi, a onda naglo polijeće u estetske visine. Nadahnut ekspresionističkim geslom da je umjetnost najintenzivniji doživljaj svijeta i bečkim časopisom *Der Sturm*, pokreće svoj časopis *Vijavica* (1917.), zatim i *Juriš* (1919.) te na koncu *Književnik* (1923.-1925.), u ogledima i polemičnim kritikama negirajući tradicije istodobno svježim pjevom utemeljujući nove staze modernističke nam baštine, nukajući da pisci odbace svu dekorativnost i otmjenost, da skinu "kragne, manšete, kravate, šalove i sve ono drugo, da bacimo iz sebe sve trope, figure, metonimije, aliteracije, asonance, klimakse, sve ono što je ukus... - i da govorimo istinu".

No ipak je najdublju brazdu ostavio kao pjesnik osebujna, geometrizirana i simetrično slobodnog stiha, u kojemu je metaforično-simbolička zvjezdana svjetlost os Šimićeva poetskog univerzuma. Pjesnik ljubavi i smrti, siromaha i žena, s trajnom tjeskobom i duhovnim nemirom u sebi, preletjevši od impresionističkoga preko imaginarnoga do simboličkoga, britkoćom svoga naoko hladnog stiha blistavo je doticao ljudsku egzistencijalnu samoću. Čestotno računalnom raščlambom pokazalo se da je pet najčešćih riječi u njegovu pjesništvu – tijelo; plav; duša; noć; veče... U promicanju individualizma u ime unutarnjeg božanstva, lutao je od doživljaja neuhvatlji-vosti Boga do intuitivno nađenog evanđeoskog surječja i svojih duhovnih korijena kršćanskog nadahnuća.

Ukupno je napisao 228 pjesama, od čega je 149 objavljeno za života i 79 posthumno. Najpoznatije Šimićeve pjesme prevedene su na dvadesetak jezika. Izbori, ili njegove sabrane pjesme, objavljene su u zasebnim knjigama u pedesetak izdanja u Hrvatskoj i svijetu. Najviše puta je prevođen na talijanski (prevoditelji Giacomo Scotti, Dubravko Pušek, Mario Machiedo, Daniel Načinović), francuski (Jeanine Matillon, Predrag Matvejević, Marc Alyn, Pierre Calderon, Janine Matillon-Lasić), slovenski (Veno Taufer i Ines Cergol), španjolski (Pablo Serati)... O Šimićevu djelu napisano je više desetaka diplomskih, magistarskih i doktorskih radova, od kojih su neki tiskani i kao knjige (primjerice, poljska kroatistica Krystyna Pieniazek-Marković, *Pjesničko stvaralaštvo Antuna Branka Šimića*, Poznan, 2000.; Zagreb, 2000.). Priređeno je više znanstvenih skupova (Mostar 1998., Kijevo kod Knina 2005.; Drinovci 2008.; Mostar 2014.) s tiskanim zbornicima radova u kojima je pregršt sjajnih ogleda, koji dovode u sumnju da se - i ne znajući – neželjeno plagira pokoja metafora iz njih.

Moglo bi se tako sastaviti nekoliko opsežnih svezaka s esejima i ogledima o Šimiću, tom tragičnom hercegovačkom mladiću koji je junakom i u našem dramskom stvaralaštvu.

Stjepan Šešelj napisao je radio dramu *I smrt će biti sasma nešto ljudsko* koja je 1985. godine snimljena u studijima Radio Zagreba (objavljena u Forumu br. 43/2004. i u Zborniku radova i pjesama 4. kijevski književni susreti 2005.). U povodu 60. obljetnice pjesnikove smrti 23. prosinca 1985. godine u zagrebačkom kazalištu Gavella odigrana je predstava – dramski recital *Otmjenost jedne usamljenosti* u kojoj su dramatizirani Šimićevi tekstovi, a u autorskom timu predstave su redatelj Slobodan Praljak i glumci Božidar Boban i Zlatko Vitez (dijelovi tog zagubljenog teksta su objavljeni u Zadarskoj smotri broj 4/2014.) Zvonimir Penović objavljuje radio dramu *Klapnje (Pričini AB Šimića pri skončanju)* u splitskom časopisu Mogućnosti (br. 7-8, 37, 1990.) te u knjizi *Mrtve kiše* (Split, 2004.). O njemu je snimljeno i nekoliko dokumentarno-igranih filmova: „Preobraženje“ Eduarda Galića i Darka Ćurde, „U boji neba“ Ljubice Benović... U sklopu poetskog teatra u ciklusu „Zagrebačke posvete“ Goran Matović 2009. izveo je Šimićev dramski recital „Opomena“, četiri godine kasnije na Festivalu „Zagreb, grad poezije“ u taj je multimedijski scenski projekt naslovljen „Tamni pjevač“ uključio i druge glumce i kantautoricu Lidiju Bajuk.

Pet spomenika Antunu Branku Šimiću

Poetski slikar hercegovačke duše u svojim je stihovima često svoj svijet opisivao bojama, vrsno je pisao likovne kritike pa i ne začuđuje da su njegovi zapisi i danas nadahnuće likovnim umjetnicima. Šimićeve portrete ili slike potaknute njegovom poetikom izradili su, u raznim tehnikama, Anka Krizmanić, Roman Petrović, Marijan Trepše, Ante Kuman, Nevenka Mazolić, Halil Tikveša, Nives Kavurić Kurtović, Vlado Burić, Mate Majić, Ivan Grljušić... Marko Uzorinac i Pjer Križanić objavili su mu portretnu karikaturu.

Za francusko izdanje Šimićevih pjesama (Poesies, Paris, 1974.) Virgilije Nevjestić naslikao je šest bakropisa. Bože Drmić je u Splitu 1998. izložio ciklus slika prožet šimićevskim motivima. U rujnu 2008. u Drinovcima je

održana izložba *Hommage Šimiću* likovne skupine *En face*, na kojoj je jedanaest likovnih umjetnika slikalo slike potaknute njegovim pjesmama. U povodu 90. obljetnice pjesnikove smrti dvije istaknute suvremene hrvatske grafičarke – Maja S. Franković i Zdenka Pozaić u svojoj su bibliofilskoj pjesničko-grafičkoj mapi 2015. oslikali po pet grafičkih listova na antologijsku Šimićevu pjesmu *Povratak*, koja se po mnogima ubraja i među najljepše ljubavne pjesme naše novije književnosti. U Mostaru je u svibnju 2016. održana treća Likovna kolonija *Krešimir Ledić* s temom "Antun Branko Šimić - Ekspresionizam Hercegovine (kamen, krš, maslina, loza, šipak, smokva, Neretva)". Na Šimićevim susretima zadnjih godina redovito se izlažu i učenički radovi pristigli na natječaj za najbolji likovni rad na temu Šimićevih pjesama.

Šimić ima pet javnih spomenika, a svaki od njih imao je svojevrsno „preobraženje“, jer je zapravo riječ o tri skulpture, dvije su odljevi ranije izrađenih kipova. Šimić je jedan od rijetkih književnika čiji se spomenici danas nala-ze u dvije države (BiH i Hrvatska), jedini je pisac valjda u svijetu čija se čak dva spomenika nalaze u istom gradu, u Mostaru s desne strane rijeke Neretve. I kao što svaka knjiga, što bi rekli stari Latini, ima svoju sudbinu (trajniju od mjedi?), tako i Šimićevi spomenici imaju svoju priču.

Zapravo je i relativno rana smrt književnika Stanislava Šimića, (koji je ipak proživio dvaput više godina od brata mu Antuna Branka) podsjetila našu javnost na iznimno vrsni pisani opus braće Šimić pa se odmah počelo razmišljati kako se odužiti tim velikim hercegovačkim sinovima. Stanislav je rođen u Drinovcima 18. travnja 1904., a umro je u Zagrebu 7. srpnja (na Krležin rođendan!) 1960. I za 60. godišnjicu Stankova rođenja, u njihovu rodnom mjestu svečano je otkriven prvi spomenik braći Šimić. Bilo je to u nedjelju, 3. svibnja 1964., kada se u Drinovce sjatilo više tisuća tadašnjih visokih društveno-političkih dužnosnika, kulturnih uglednika i gostiju iz cijele Hercegovine i Dalmacije. Spomenik je rad mostarskog akademskog kipara Nikole Njirića (Ljubač kod

Dubrovnika, 6. rujna 1921. – Zaton kod Dubrovnika, 21. siječnja 2002.), Augustinčićeva učenik na Likovnoj akademiji u Zagrebu. Na svečanom skupu su govorili književnici Dragutin Tadijanović, Hamza Humo i Ivan V. Lalić, a biste je otkrio tadašnji politički čelnik mostarskog sreza Ivo Jerkić. Bio je to najveći skup koji je onodobno održan u Hercegovini, kada je i otkrivena spomen-ploča na rodnoj kući, a dvije biste postavljene su pred osnovnom školom koja je tada dobila njihovo ime. Uz poprsja je postavljena i spomen ploča na kojoj su uklesani Antunova pjesma *Opomena* i Stanislavov citat o idejama: „Književnost je suvremena ako su joj oblici ideja i ideje joj oblika postale u piscima od njihova vremena, od društva u to vrijeme što je drugačije od sviju bivših društava. 1953."

Sljedećih pet godina održavala se prigodna mjesna svečanost za spomendan pjesnikove smrti, a taj komemorativni program dobiva republičko značenje pod imenom Šimićevi susreti koji su održani 30. i 31. svibnja 1970. u Grudama i Drinovcima, kada su utemeljene i nagrade Šimićevih susreta.[1] Pod tada čvrstim političkim kandžama, održavanje Šimićevih susreta se od 1976. prebacuju sa svibnja i lipnja u jesenske mjesece listopad i studeni. Od 1978. pokreće se i nagrada Braće Šimić za najbolju književnu kritiku, što je posvjedočeno u kronologiji objavljenoj u prvom zborniku *Životvorno sunce – Šimićevi susreti* (96 stranica, Grude, 1981.) za petnaesti rođendan druženja u slavu braće Šimića. No, dodjela nagrada ubrzo zamire, a početkom Domovinskog rata 1991. ne održavaju se Šimićevi susreti. U suorganizaciju manifestacije uključuje se novoosnovano Društvo hrvatskih književnika Herceg Bosne iz Mostara, koje

[1] O povijesti ove književne priredbe od 1964. godine Ljubo Leko piše u tekstu „Šimićevi susreti" (godišnjak Susreti, MH Grude, br. 1, 2007.), a prijeporni tekst „40. obljetnica 'Šimićevih susreta' (1970. - 2010.) objavio je Mile Pešorda (Hrvatsko slovo, br. 788., 28. svibnja 2010.).

od 1998. godine dodjeljuje nagradu 'Antun Branko Šimić' za najbolju zbirku stihova svojih članova.

I trebalo je proći punih četrdeset i dvije godine od otkrivanja drinovačkih spomenika da bismo istodobno dobili još dva spomenika. Matica hrvatska u Mostaru, nakon međunarodnog natječaja za spomenik Antunu Branku, odlučila je pred svojom zgradom postaviti spomenik velikanu hrvatskog pjesništva. Autor prvonagrađenog spomenika je akademski kipar Josip Ivanović (rođen 17. srpnja 1961. u Sarajevu). No, kako 'matičari' nisu na vrijeme dobili sve gradske urbanističke dozvole, Ivanovićeva stojeća skulptura svečano je otkrivena najprije na „rezervnom“ mjestu - 15. svibnja 2006. u dvorištu Osnovne škole koja je ponijela pjesnikovo ime (Prva osnovna) na Pijesku. Tek nakon dobivanja svih potrebnih građevinskih dozvola, taj je kip premješten 24. ožujka 2008. godine u park nasuprot Matičine zgrade, a pred osnovnom školom je postavljen odljev samo poprsja Šimićeve spomeničke figure.

U ljeto iste godine, kada i u Mostaru, Šimić je dobio i prvi spomenik u Hrvatskoj - u Kijevu pokraj Knina, kada je krajem srpnja 2006. otkriveno poprsje koje je izradio akademski kipar Nikola Papić (rođen 5. lipnja 1980. u Zagrebu, koji je Akademiju likovnih umjetnosti završio u Širokom Brijegu). I taj je spomenik dobio svoj odljev i postavljen je kao peti javni spomenik Šimiću u Grudama, koji je donirao zagrebački gradonačelnik Milan Bandić i otkrio 27. veljače 2010. u predvorju Srednje škole u Grudama. Tom odlukom zagrebačkog Gradskog vijeća 29. rujna 2009. predloženo je da se Šimićev spomenik postavi i u Zagrebu, na čije ostvarenje još čekamo. Gotovo da nema većeg grada u Hrvatskoj koji nema Šimićevu ulicu.

Po raznim ateljeima postoji još desetak maketa Šimićeva spomenika koji su odaslani na mostarski natječaj za spomenik, a međunarodno Povjerenstvo na čelu s Antonom Karamanom odlučilo je tada pohvaliti i prijedloge spomenika što su ih izradili Mišela Boras i Josip Bosnić.

*

Dvadesetak Šimićevih pjesama je uglazbljeno u klasičnom i pop/rock suzvučju, pjesma *Nađeni Bog* ima čak sedam, a *Opomena* pet verzija. Neke od tih skladbi su vjerojatno izvođene, no nisu tonski snimljene, ali su objavljene u zbornicima notarija. Skladatelji su Blagoje Bersa, Bruno Bjelinski, Božidar Kunc, Anđelko Klobučar, Pero Gotovac, fra Janko Ćuro, fra Ivan Opačak, Ranko Boban, Marija Radić Jovanović, Katica Krolo Šarac, Blaženko Juračić, Lidija Bajuk, Daniel Načinović, Josip Lukenda, don Anton Šuljić, Neven Dužević, Sanel Marić Mara, Vito Dugandžić, Darko Matičević, Franka Matić, Bože Radman, rock grupa Olovni ples… Valjalo bi sve te pjesme u prvoj sljedećoj prigodi objaviti na zajedničkom nosaču zvuka.

*

Ususret 120. obljetnici rođenja A. B. Šimića, čitateljima nudimo izbor sa 111 pjesama posvećenih autoru slavne sintagme „čuđenja u svijetu“ iz pera 93 autora koje su nastale u proteklih devedesetak godina, od prvih Dragutina Tadijanovića i Gustava Krkleca do najmlađih. U nekim pjesmotvorima autori ničice klanjaju pred Pjesnikom, u drugima se za moto uzimaju njegovi versi, u trećem izabranom svežnju pjesama on se spominje uz ostale izvrsnike hrvatskog stiha, poneke su izrijekom posvećene drugim književnicima, ali je postmodernistički i intertekstualni ucjep šimićevskih šifri i metafora u njima bio presudan da ih darujemo i u ovoj lirskoj Šimićiani, u kojoj je uvršteno i petnaestak prvotisaka. Izostavio sam satirične parodije i neke pjesmotvore u kojima se ABŠ uzgredno spominje, a ispričavam se kolegama do čijih stihova nisam uspio doći, želeći da ih se objavi u drugoj prigodi.

Napomena uz drugo izdanje

U proteklih 8 godina, nakon prvog izdanja knjige, dobio ili pronašao još šezdesetak pjesama nadahnutih Šimićevim pjevom te ih za 100. obljetnicu pjesnikove smrti uvrstih u ovo drugo dopunjeno digitalno izdanje s ukupno 168 pjesama koje potpisuju 123 pjesnikinje ia i pjesnika. Ispričavam se pjesnicima do čijih pjesmotvora nisam uspio doći.

Split, 2. svibnja 2025.

Mladen Vuković

GROB BRAĆE ŠIMIĆ NA ZAGREBAČKOM GROBLJU MIROGOJ

DANKO ANGJELINOVIĆ
(1891. - 1963.)

ABE

Pred prijesto gospodnji, žut, prgav i sitan,
Ko čičak na runu, stade mali Abe
I prozbori mirno: "Dozvoli mi, Rabe,
Prije nego sudiš, jedan upit hitan."

Na taj bezobrazluk anđelima klecnu
Koljena, a sveci rastvoriše usta,
Lica patrijarha obli rumen gusta,
A Gospod se malko namršti i lecnu.

Žut, prgav i sitan šanu znalac muza:
"Gospode, oprosti, ja evo ni sada
Ne vjerujem, da Ti znaš za more jada,
Nevolje i bola u dolini suza."

"Jer ako si dobar, Ti to ne smiješ znati,
A znadeš li, Bože, Ti si onda zao! ..."
I onako sitan pred Višnjeg je stao,
Golem, kao ljudstvo što grca i pati.

A otac nebeski nije ništa reko,
Na licu mu, tekar, planu stid ko ruža;
Svetačka su lica bivala sve duža,
A mali je Abe šutio i čeko.

Šutio je Gospod... šutio maličak...
I bivao nešto sve žući i manji: -
Ko da zvijezdom biva tonuo sve tanji,
U oblak Gospodnji, ko u runo čičak.

Pet stoljeća hrvatske književnosti, Zagreb, 1968.

GUSTAV KRKLEC
(1899. - 1977.)

RASTANAK S DRUGOM

(A. B. Š.)

Moj mrtvi druže, čuj me, kaži, gdje je
putokaz s ove puste raskrsnice?
Jesenje sunce bolesno se smije
u tvoje mrtve oči, mrtvo lice.

Zar ode? S prvim zanosom i cvijetom
i dio mene ponijevši sa sobom!
Sada ću, samac, lutajući svijetom
ko nekoć s tobom pričati sa grobom.

I dam li dragoj lude orhideje
za slađi san u raskoši aprila,
draga će u snu osjetiti: sve je
ljepota mrtva i ljubav bez krila.

I dam li drugu riječi tople, medne,
za utjehu u tužnoj noći bdjenja,
one će kao žudnje vječno žedne
snivati samo o ljepoti mrenja.

Kuda sa sobom? Sakriti se u se,
pobjeći iz sebe, posrnuti, pasti,
prosuti srce ili nekom zlu se
dati kao ognju razbuktale strasti?

Nestati u svemu? Utonuti, dati
vihoru misli, zaboravu slutnje,
ili ko mrtva straža vječno stati
pred vratima čuda i bezdanom šutnje.

Kuda sa sobom, dragi, mrtvi druže?
Jesenje sunce nestaje za šumom.
Oblaci! Munje! Crne ptice kruže
nad tvojim srcem i nad mojim umom!

Izlet u nebo, Beograd, 1928.

DRAGUTIN TADIJANOVIĆ
(1905. - 2007.)

U SMRT PJESNIKA

„Zemlja: kratki izlet“
Antun Branko Šimić

Tvoje tijelo sad pokriva crna zemlja
mati mrtvih i živih

Poliven blagom svjetlošću zvijezdā
boravio si kao gost u zemaljskom vrtu
zamišljen nad knjigama i spisima
osamljen
gradeći misli rečenice stihove
(živ u vlastitom lešu)
dok nije na kraju i tvoga kratkog puta
tvojih mučnih dana
pristupila siromašnu tijelu
neželjena Smrt

Večeras ponad puste zemlje
nad crnim grobom tvoje mrtve noći
zelenkast mjesec u suzama korača
i razbija zvijezde

Na rubovima neba
leže teške hrpe
razlupanih plavih zvijezda

Brod (Vrtlarska ulica 7), 4. svibnja 1925.

Izabrane pjesme, Zagreb, 1975.

* * *

Na Zelenom brijegu,
Gdje ja sada bolujem
Umro je A. B. Šimić.

Zagreb, Mirogojska cesta 8,
19. siječnja 1998.

Svi moji haiku, MH Zaprešić, 2000.

DRAGO IVANIŠEVIĆ
(1907. - 1981.)

PENELOPINI PROSCI

A. B. Šimiću

Oni su umorni u dugim redovima
stoje ukipljeni do posvemašnje ih tame takve
naše oči (e ta voda sestra ove vode) vide
Kada ne bi bilo nepomičnosti naših koraka
stubama bismo oblaka do vedrina stigli
jer vedrina iznad ovih prostora ima
mora ih biti
Il je i tamo asfalt a vedrine su samo novinske
slatke riječi?

Igra bogova ili pustinje ljubavi, Zagreb, 1967.

JANKO BUBALO
(1913. - 1997.)

OTKRIVENJE

A. B. Šimiću

Ne! Pjesnici nisu čuđenje u svijetu!
Oni tek dotiču dotrajale stvari
kako ih druge oči ne dotiču:
oni rascvjetavaju i pomrle školjke
i stablima stavljaju oplođene krune
kakve se, tek u snu, na njima viđaju.
Pjesnici, pravi, sa svojim ranama,
nikad se svojoj sjeni ne klanjaju.
S njima se i ponori smjelije preskaču,
s njima se i posrtanjem srca naslađuju.
Pod njihovim dahom i školjke i trave
na čudnovat način, radosno, procvatu.
Tek buduće rijeke nisu još protekle
što bi ih oni trebali otvorit
da sve oči, jednom, kroz njih progledaju

Prema sidrištu, svezak 3, Široki Brijeg, 2003.

LUCIJAN KORDIĆ
(1914. - 1993.)

LJUBAV

A. B. Šimiću

Zgasile su se žute boje. Noć je
nalila radost u nebesku lampu.
Pomrčine zòre,
i srca se svijetle
kao koralji.
Plavi mjesec se zanjihao oko čela,
oko uzdignute duše.
Inje je ljubavi
čežnja i preobraženje. Anđeoska krila
šúme iznad teških stabala
i ruba oblaka.
Šúme rajske kose,
zorama mirišu sunoćali ananasi.
Život je žedan
modrih draži neba,
čistine i neizmjerja. Krila ljepote.
Biti sa srećom jedno,
dok jesen valom mète gore,
i tamu rubi hrizantema tijela.
U studencu jada
biti pomast lijeka,
da kroz magle bića svijetla zavijore,
dok zvijezde padaju,
i nebesa šumore.

Plime neizmjerja, Roma, 1970.

NIKOLA MILIĆEVIĆ
(1922. - 1999.)

SUMRAK

Sve razdrto i razbacano, mutno. Posvuda
nered i rasap. Izmiješane boje, stvari
izobličene. Daleka planina, samotne
sive krošnje, potamnjeli krovovi, umor.
Izjedam polako svoju tamnu dušu, gutam
spore trenutke, prostor, težinu vremena.
A mene izjeda jedna dugokosa vitka žena.
Mislim na njenu živu i nijemu predanost
i neki mračan vrtlog u meni odzvanja.
Al ništa. I žene prolaze kao što prolaze
blagodatni pljuskovi, oluje i meko lišće
sa stabala. Ništa. Mirno pušim. Dimovi
plove i nestaju. Prolazi tramvaj ulicom
i buči. Prolazi dan i podmukle sjenke
već se zavlače kroz prozore. Čovjek bi
mogao izaći na cestu i kriknuti kao
Antun Branko Šimić. Bilo bi to nešto
vrlo neobično, no ne bi pomoglo ništa.
Krik bi se vinuo i nestao, a čovjek bi
opet ostao sam na cesti, bez krika u sebi,
prazan, opustošen. A sumrak eto raste.
Iz svakoga ugla gleda po jedan očaj.
Tisuću nevolja i medu njima ustoličena
jedna dugokosa vitka žena. Budi miran.
Proći će i ona kao i sve druge, proći će
kao nagle oluje i kiše i lišće sa stabala.

Živa česma, Zagreb, 1996.

VESNA PARUN
(1922. - 2010.)

GLASNIJI OD STOLJEĆA

(A. B. Šimiću)

Budnoćom zvijezda pjesnik stvori
zavičaj san
za one koji srcem prepoznali zavičaj nisu.
On dade svoje oči zori, da siđe u
bezdan
suncem neobasjan. I stojeć slijep na visu
s kojega moćnici zemni tek sjen
zemljinu vide,
on zuri u ono što Bog je od smrtnika
sakriti htio.
I nijem, put zvijezda viče: zaustavih
svoj tren
snagom vječnosti vaše. I za mnom
moj zavičaj ide.

Grude, 18. studeni 1998. (pred zoru)

Bubnjevi umjesto srca, Zagreb, 2003.

DIONIZIJE ŠVAGELJ
(1923. - 1985.)

IŠČUPANOJ PLANINI

A. B. Šimić, na spomen

Kada bi sva tijela siromaha sunce ugrijalo
i svjetlost nahranila,
Umro bi smiren, bez ružnoće i bez tuge
Ovako
Ovo žutovoštano tijelo nestaje u zagrljaju plahte
Nezacijeljeno,
jer je proplakana mladost i gorčina prosvjeda.
Ovo više nije pjesnik,
On je, možda, u knjizi, koja pored tijela dogorijeva
Srdita nad trenutkom, što je osvojen.
I bez krizantema putuju bolničkoj sobi
Dva pjesnika
i traže
Traže, kad stignu, u sobi, u krevetu,
u ukradenom prostoru
NESTALOGA.

Pjesme, Vinkovci, 2003.

JOSIP PUPAČIĆ
(1928. - 1971.)

PREOBRAŽENJA

A. B. Š.

Zapalili smo noć
I vraćamo se svečani
Te uspravni silazimo
U utrobu zemlje
Našu toplu postelju
Pjevaju naša tijela
Fosforni dimnjaci
Noć se s pijanim praskom ruši u tamne ponore
A mi
Oslobođeni vatrom
Budimo se
I nadrastamo u sebi svoju smrt
Naša tijela izviru
U plave vitke cvjetove

1952.

Pjesme, Zagreb, 1999.

MILA VLAŠIĆ
(1928. - 2022.)

ZGASNULI SU LAMPU
NAŠI ZEMLJACI

Antunu Branku Šimiću
*za moj prvi dolazak**

I.

I polegli već poodavno
Samo kose moje budne
Vijore u mrklu noć

Tvoj brijeg plav i visok
Susjed neba

Moj brijeg plav i visok
Susjed tvoga brijega
I susjed neba

II.

Ti navrh brda uza strme stijene
Ti čudo
Ja u dnu bezdana strmoglavo
Ja sićušna

Sama samcata
S hladnom prazninom oko sebe
I s krajičkom vidika plavetnila
Iznad sebe

Moram ti ruku samotnu pružati
I svoj treptaj rasplamsani

U nedogled

III.

Sanjare naši vinogradi
Sanjare naša duhaništa
Sanjari vjetrić Sunčanik
Kada nas obađe

Sanjarim ja
Ispružena ruka osame
Za nepoznato

Sanjariš ti
Navrh brda
Stanovita vječnost

VELIKO ĆUTANJE U NAMA

---

* XIV. Šimićevi susreti 1980.

ANTUNE BRANKO ŠIMIĆU

Za tvoju 100. obljetnicu rođenja
(18. 11. 1898.)

Za ljubav naših Brda
Leti moja mašta

S ogrlicama
Sunčevih izlazaka

S vjetrovima
Daljnjih obronaka
Noseći moj dah

Njegovanu samoću
S Mjesecom

Da kaduljinom
Šutnjom živim

I ponovljivim
Rađanjem djeteline

Naš Brijeg me zove
Da mi uruči blagoslov

U blagdan zavičaja
Dočekaše me ruke
Našega Hrama

Ne izbivam iz snova
U koje si me uveo

Sa slovenskih Gora
Kroz Brijegove hercegovske
Čitamo naše misli

Usred jarka sunca, Maribor-Mostar, 1999.

ROKO DOBRA
(1930. - 2017.)

SILAZAK

Moje je tijelo bolesno
i žudi jednu tihu bolnicu
A. B. Šimić

modro voće zvijezda zri
a ja silazim
kroz predvorje ugasle svjetlosti
u tamne vrtove
u koje više ne svraćaju
ni ptice ni umorni starci

silazim
i katkad pomislim na Arijadnu
koja je trebala već davno stići

silazim
gazeći po oštrom kamenju
i mučeći se sâm sa svojim ranama

silazim
post festum
svih mi onih nastojanja
da se već jednom desim
gdje se zlato zlatom mjeri
i gdje se bere voće zrelih zvijezda

Upornost hodanja, Zagreb, 1984.

KRALJ RINGA

Čovječe pazi da ne ideš
malen ispod zvijezda
A. B. Šimić

jenjat će znam krici vjetra bubnji dažda propnji vâla
elan će znam splasnut u svih što se prseć mjerit hoće
s ovim divom snažne vjere kog je Božja ruka zvala
tronu slave sve do travke štono trune od suhoće

moćna desna hrid mu bila u lijevoj mu munja sjala
a krošeom kad bi kresla grmeć gromko do gluhoće
tada bi nam uz Te Deum poput ruže duša cvala
Eeola hûk dok nam je naš skretao plov s rûta zloće

pobjeda plam uzdižuć ga hrvatsku nam i nas digne
astralnom stazom u zenit dosegnutih ideala
rumeno gdje nas sunce gle ushićenjem najzad stigne
lako je stog ptici kliktat ponad mora ponad žâla

on sve svoje sobom nosi, zlatna li su to bremèna
veličanstven kralj je ringa i šampion svih vremèna

U Zadru, 29. siječnja 2002.

Dobročinstvo mora, Zadar, 2003.

VLADO GOTOVAC
(1930. - 2000.)

A. B. ŠIMIĆ

Glava s oštrinom viših sfera.
I brzo je potrošila slabe grudi,
Sušeći krv.
S krajnjom jednostavnošću
Pojavilo se Ništa,
Oko zvijezda i ljubavnika,
Gaseći vatru i dah.
Tijelo je tada palo u stvarnost
– Ugašenu mjesečinu.
Nestavši za zvijezde,
San je u našem srcu
Samo slučaj...
Što udara o zemlju.

1972.

Posude s vatrom, Zagreb, 2005.

IVAN SLAMNIG
(1930. - 2001.)

KOJI HODAŠ MALEN ISPOD ZVIJEZDA

Koji hodaš malen ispod zvijezda
Hodaš velik ispod svoga direkora.

Put tvoje kralježnice odveo bi te u božanstvo
Da pređeš na tu marku.
Osluškuješ (forse di Croazia?) prazni Empirej
Koji ničim ne služi

Zvijer koja se vjetrom pase
Nadlijećeš Geminije.

Pa jasno da plaćaš svoju slobodu
Zelenom valutom očaja.

Limb, Zagreb, 1968.

IVAN BERISLAV GRIGIĆ
(1931. - 1992.)

OSOBNI LAMENT

(latiti se tako, pa misliti uzalud)

„što možeš biti ti na zemlji
zvijezdo moga neba“
(a. b. šimić, tužaljka)

latiti se tako uspravnih aleja
i ravnih galerija
galamiti po napuštenim krovovima
dudova i ludova
imati oj imati
NEKU
TIHU
i
n e s a s v im
z a b o r a v l j e n u
s v o j u d o m o v i n u

*

pomisliti
(ako i uzalud)
na poneku
poslušnu lovinu

PRITAJENI MADRIGAL

"Što možeš biti ti na zemlji
zvijezdo moga neba?"
(A. B. Šimić, Tužaljka)

Ostavljeni sjenici ne zovu
Nazad tebe:
Jer, nema mira u sijenu
I mirisi nisu svježi

Kao nekad, kao nekad

Besplodne večeri nemirno
Prkose dolasku vjetra:
Koji nije kao ti
Koji se nije bojao mene

Ako se ikad sretnu putovi
Naših želja:
Ti ćeš biti samo ti
A ja ću lebdjeti visoko

Kao nekad. kao nekad

Intimna provincija, Vinkovci, 1994.

TOMA PODRUG
(1931. - 2022.)

PJESNIKU

Antunu Branku Šimiću

S tvojeg imena
Ljušti se kora

Postaješ
Svjetliji
U bijelom deblu
Platane na Zrinjevcu
Pozdravljajući prolaznike
Koji žure glavnom trgu
Ubrati
Plavu i nijemu
Tvoju mladu smrt

Plavet, Zagreb, 1995.

PETAR GUDELJ
(1933. - 2025.)

ANTUN BRANKO ŠIMIĆ

Sve svoje zemaljske posle svršio u dvadeset sedmoj.
Laganiji od riječi, uzletio među riječi. Pod njim, u dubinama, mòdre se, zèlene, zláte: *Krenica, Drinovci, Dubrave, Ploca*.
Táman lirik, zagledan u se, u Krenicu, u *Šajnovac*, u dno svake riječi, i vatreni polemičar, začetnik juriša i vijavice, kovač nevremena, to je Šimić, izdanak drevnih Vojnića koji se još kopaju pod stećke, iskazao dva uzvišena i strašna duševna stanja svoga ratničkog i patničkog roda: samoranjivu nježnost i samouništivu hrabrost.
U *Preobraženja*, u jednu knjigu, stale sve njegove nenapisane knjige. Jednom knjigom ispunio i preobrazio zemlju. Knjiga dobila oblik zemlje, zemlja sve više postaje knjigom.

Put u Imotu, Baška Voda, 1996.

DANIJEL DRAGOJEVIĆ
(1934. - 2024.)

SVJETLOST A. B. ŠIMIĆA

Što čovjek, stojeći sred dana, može reći o svjetlosti? Gotovo ništa. Ne može je čak ni pokazati kako to čini za drugo. I dok nas neznanje kod drugih stvari nervira i vrijeđa, kod svjetlosti nas raduje. Neznanje o svjetlosti nije ograničenje nego proširenje: svjetlosno neznanje - izuzetan paradoks! Naravno, od prvih riječi koje je Bog izgovorio "Neka bude svjetlost!" mnogo je riječi izgovoreno o svjetlosti, ali se čini da je one nisu taknule, budući da se svjetlost ne može ničim dodirnuti, pa ni riječima. Svjetlost je uvijek nešto više i nešto drugo od onoga što kažemo, vidimo i pomislimo. Treba li onda govoriti o svjetlosti? Naravno, o svjetlosti treba govoriti, treba je slikati, pomoću nje slikati, ići joj u susret na sve moguće načine. Može je se pokušati i zloupotrijebiti amblematskim doskočicama, može se s njom činiti što god se želi, jer će ona ionako, kao i ljubav, ostati netaknuta u svojoj običnosti, dakle čudesnosti i čistoći, i bit će spremna na sve, za svakoga i sve načine. Razumije se, ovo zna svako ljudsko stvorenje, bilo da o tome misli ili ne. Ovo zna i slijepac u čiju kuću svjetlost ulazi svaki dan i svaki čas na bezbrojna vrata i prozore. Po njezinu bezmjernom kalendaru ponaša se sve živo i neživo, ona je sama taj kalendar. Prava je radost, međutim, kada u tom općem muku i neznanju, na bilo koji način, susretnemo onoga koji o svjetlosti ima aktivno znanje što nas obuhvaća govorom kako je "bez svjetla ono što vidimo malo važno, jer je svjetlost sve",

ona nas širi prema vani i prema unutra, ne mareći za vrijeme i prostor. Kako god čudno izgledalo, jedan od rijetkih koji zaslužuje da ga se nazove bićem probuđene svjetlosti pjesnik je A. B. Šimić. Svjetlošću on, a ne nečim drugim, gradi svoje pjesme. Ako se ona najčešće ne vidi, to je zato što se nalazi u načinu, a rijetko je tema i gola riječ. U času retoričke samovolje oko sebe, on je učinio nešto vrlo važno: napravio je razliku između svjetlosti i sjaja. Sjaj, naime, dolazi odozdo, a kod Šimića ono važno i presudno silazi, da bi bilo dar, posudba koju u presudnom času razmjene treba vratiti.

Zašto ovo govorim? Zašto se izlažem opasnosti općih mjesta? Samo zato da bih mogao citirati Šimićevu pjesmu "Svjetlost", koja je tako jednostavna i neposredna, da me je strah pustiti je samu, jer bi mogla, kako se to događa nekim vrstama ljepote, proći i ostati neprimijećena. Ona bezumnom hrabrošću ne kaže ništa drugo nego da je svjetlost svjetlost. Ta tautologijska pjesma, rađena protiv svih pravila, sastavljena od samih priloga i pridjeva, čudesna je gotovo kao i sama svjetlost. Pročitavši je, ne znamo postoji li ili ne, kao da sama sebe piše i briše do "svijetlog ništa".

Od početka se A. B. Šimić oslobađao riječi i tema. Njemu je uvijek bilo svega previše. U ovoj je pjesmi došao najdalje, do neosobne jednostavnosti i siromaštva od kojega počinje, mogli bismo reći, mistično obilje. Budući da je ova pjesma nađena u ostavštini, ne znamo kada je napisana, no čini se kako ne bi bilo pogrešno reći: poslije svjetlosti zvijezda u "Preobraženjima", nakon svjetla tijela i sunca siromaha. Ta svjetlost je očito kasna, na samoj granici ovoga i onoga života, kako kaže sam kraj. S njom smo, na najbolji način, vidjeli da je A. B. Šimić

duhovni i mistični pjesnik, jer u presudnim trenucima ne čini ništa nego potvrđuje postojanje i čudo očitosti.

Svjetlost

Što je tako ko svjetlost?
Tako lako, blago, tiho, bistro Tako svijetlo
Voda je teška, tamna i šumori
Svjetlost je pokraj nje laka, tiha, blaga, nijema
uklanjajući se ispred pokreta, dopuštajući
da kroz nju trčiš bez najlakšeg otpora
To svijetlo ništa
Ta radost oku.

Cvjetni trg, Zagreb, 1994.

VESELKO KOROMAN
(1934. - 2024.)

MRTAV

Antun Branko više ne ulazi u svibanj gospe Erate

Umro je 1925.

Vjetra njegovoj lijepoj duši

Ja nosim Antuna Branka
Umro je
Što ima Antun Branko od mojih bratskih prstiju?

Umro je Antun Branko
Gorka knjiga na putu
Zemlja u knjizi

Što Antun Branko ima od riječi u tvom uhu?
Mare li riječi za njegove pale tvari?

Pogledajte
Umro je Antun Branko

Mi pitamo riječi na stranici stotoj
Na stranici prvoj i sto prvoj
Riječi su u šutnju zamotane

Umro je

A bio je prazan kad je vjerovao

Ili smo možda prazni mi svi

Sabrane pjesme, Zagreb, 2002.

VLADO PULJIĆ
(1934. - 2008.)

PUTNI NALOG IV.

Određuje se Vlado Puljić
u zvanju slikar
na radnom mjestu pjesnik,
da otputuje u Drinovce
na ŠIMIĆEVE SUSRETE.

Putovanje će trajati s prekidima
ako okrene preko Čitluka.

Polazak na put prije sunca.
Pravac puta: krivudav.
Visina dnevnice: ne može zakrpiti
rupe u grlu i želucu,
na ime putnih troškova
primio blagoslov žene,
"s naputkom; da se ne udvara"
nekoj Bekijki
dok djeci ne nađe posao.

Ukupna akontacija: dobio tri poljupca,
dva u lice i jedan u đon - obraz.

Veliki kamen, Mostar, 1973.

RADOMIR VENTURIN
(1935.)

SAMOTVORBE

*

Pazi da
hodaš malen
ispod zvijezda
jer kad
čovjek želi biti zvjerka d-
a kao usta-
nik od sebe spomenik sazida,
da ga hvale n-
a sva usta,
da o njemu vijest da-
ljinu
probije,
te da iz šta-
mparija
miluje mu uši milozvučna arija
kao da je u sve on unio novi ton -
čeka ga grob i je-
zovito n-
ištavilo.
Ni štavilo
za kožu neće od njega učiniti ništa
do smežuranu požutjelu mumiju.
Tek malenih veličinu
daleke zvijezde razumiju.

Za srokom okom i to okomito, Zagreb, 2023.

PAVAO DESPOT
(1936. - 2017.)

SRAM

ANTUNU BRANKU ŠIMIĆU

- Tijelo, gadiš mi se, kako biti čist od tijela!?
Kroz vjekove gromori i mori zdrave, čiste duše.
To pitanje ne dotiče njihova mračna sijela.
Čuđenju rugaju se i sve što je lijepo ruše...

A Pjesnik uporan je; ne da im gasiti svjetlo zora.
Ravnodušjem ranjen, na strani je onih koji pate.
I, jer savjesti je čiste, zna, progovoriti mora;
olakšati braći, ako ne godine, makar sate.

- Čovječe pazi da ne ideš malen ispod zvijezda!
Uči nas Pjesnik koji u cvijetu mladosti ode.
Svima koji su mu bliski, srodni, razaraju živce,

i, u glupostima ustrajući, okrutan boj vode.
I, tako, traje i trajat će ta krvava drama,
jer uvijek će biti onih koji nemaju srama.

prvotisak

TIN KOLUMBIĆ
(1936.)

PJESNICI

A. B. Šimiću

U našem vremenu
i njegovoj mijeni
tvoja opomena
nije više na cijeni.

Čuđenje danas
nisu pjesnici.
Za njihove snove
malo tko mari.
Drugima rastu
velike oči
pored ispraznih
i blještavih stvari.
Od pohlepe
zastaje im dah.
Mnogi od njih
postaju zvijezde
prije konačnog
odlaska u prah.

Usprkos svemu
pjesnici znadu
što im je svrha.
Silazeći s Parnasa,
pjesničkog vrha,
žele i na dnu
ostati vjerni
svome snu.

prvotisak

ALOJZ MAJETIĆ
(1938.)

ŠIMIĆEVA GALAKSIJA

Ne slušaj ih kad govore da te čeka samo kuća s nešto dvorišta
Neki manji vrt
Kakav stol
Čišćenje snijega
Izvlačenje čamca

Ne budi naivan
Pred tobom je građa za nove svjetove
Pred tobom je vremenska pilula
sa sažetim Svemirom

Nemoj da te ne bude

Čovječe
Pazi da ne ideš malen ispod zvijezda

Požuri
Od svjetlosti budi brži

Odmicanje pučine, Zagreb, 2003.

MATE SUŠAC
(1938.)

OPORUKA BEZ OVJERE

Umjesto u prah
prijeđi sav u zvijezde
Ante Šimić

Ne treba meni opojnosti sroka
ni podatna nježnost svilenih soneta
nemam ti ja za to ni sluha ni oka
ja sam dušo sjena prolazećeg svijeta.

Samo mu još treba kojigod dan mira
ni blizu posluzi, mrzak gavanima
skroviti proplanak travnatog svemira
obrok posni među malenima

I ovu pjesmu tako nehotice pišem
ne znam iz čega, a niti zbog čega
možda tako svoju zraku sišem
iz matere zvijezde iz prsiju neba.

Pa koraci neka dok još idu, idu
neka život tlapi sve dok mu se tlapi,
nečujan sluhu i nevidljiv vidu
u prarijek kapljem sa zadnjom kapi.

Kada zadnja vrata zabravi Mijena
i zvijezda me moja udahne u dahu
neka ne zaplače ni draga uspomena
i neka me nitko ne traži u prahu.

Biseri & brabonjci, Zagreb, 2012.

ANTE STAMAĆ
(1939. - 2016.)

LISTENING TO A WHISPER

S davnih crnih zvijezda domahuje mi, živ,
snatreći u ledenom svom srcu
o vječnosnoj a prozirnoj domaji
nasmiješeni Antun Branko Šimić

Gloria Dei, homo vivens!

A kad mi je s onu stranu mrke mirne vode
kazivao, dječaku s goleti,
kako se sa zlatnih zvijezda, s plavog mjeseca
spušta taman slap

Pošao sam za tom šumnom glazbom
osluškujući i nadalje, sve do beskraja,
tihi zov i šapat posve tih
s runolisnih drevnih usnica

Vrijeme, vrijeme, Zagreb, 2006.

IGOR ZIDIĆ
(1939.)

MAJSTORI SVJEĆARI

Slavku Mihaliću

Majstori, koji god bili,
ugasite ili upalite svijeće:
neka se i ovdje
nešto dogodi
ili ne dogodi.

Vatra izjeda obalu,
svijet je podjetinjio,
samo djeca stare, siva, bez osmijeha:
možda im za usnama
već niču oštri očnjaci.

Budale se zamataju u novine
i mile iz golemih brda otpada.
Svijetom sada ravnaju slastičari
dugih i tankih, ženskih prstiju
kojima razvlače šlag
i crtaju srca na izlozima.

Ne pretvarajte se, gospodo:
traju i dugo će potrajati
ozbiljna vremena,
ako Vrijeme samo dotad ne istekne.

Mogao bih vam i ja
na uho šapnuti: *Sadite,*
prijatelji, luk, cijepajte drva,
ionako vam je uzaludan trud.

Vaše su izvrnute oči, reče Slavko,
pune čuđenja.
Bože, na što je mislio? Nije, valjda,
i on htio pohvaliti pjesnike
nalazeći da su *čuđenje u svijetu*,
a drugi da to nisu?
Ja bih, radije, rekao, majstori svjećari,
da vam je začuđenost u očima
od gledanja unutra: kao kad se,
iz vrta ili s ulice, naginjete kroz
prozor i napregnuto motrite
u svoje sjenovite sobe,
u svoje tamne iznutrice.

To je ono što doista vidite, između kapi
žuči i krvi, dok vam u glavi
tutnje oceani koje ste sanjali, a niste
uživo gledali, ni njima brodili,
ni u njih zaranjali.

Sve su to slike iz jastuka koje čine
da se u snu znojite;
tu i tamo krikne jedan od vas
izgovarajući neko ime
– strano možda, a možda tek nerazgovjetno –
pa ne znamo poziva li koga upomoć
ili izvikuje glasno da i druge upozori:
Netko dolazi! Budite oprezni!

Nema više boja jer i one žive od svjetla;
iz crnila se širi muk
od vlažnih podruma do u prašna potkrovlja.

Čime se, dovraga, bavite majstori?
Užgite ili zgazite tu hipotetičnu svijeću:
slutimo da se ništa neće dogoditi,
da nitko od nevježa neće pronaći
što vi, majstori, tobože tražite:
izgubljenu žigicu, kremen, iskru, krijesnicu.

Bavili se vi proročanstvima ili zapisivali
što god vam padne na pamet: Orion, Kasiopeja,
Antares, Vega, Sirius – sve ide svojim tijekom:
Sunce otapa led; oko vas, majstori, rastu vode,
valovi odnose lijepu našu,
sklada se glazba Atlantide:
u pustom dvorištu,
u praznoj školskoj klupi.

Znamo, unatoč svemu,
da se ništa neće dogoditi
ako se ne dogodi Ništa.

Možda netko slučajno pronađe izgubljenu žigicu,
a možda se i ne sjeti čemu je služila.

8. lipnja 2010.

Kost i gozba, Zagreb, 2011.

RAJKO GLIBO
(1940. - 2012.)

U SRCE UREZAN

Antunu Branku Šimiću

Plovi jedna lađa
sa škrinjicom otvorenom
iz koje vjetrovi raznose
zvjezdani prah

Svatko se na svoje
brdo penje
Svatko na svoje brdo
uznosi svoje zvonike

Crtamo znakove
svoga vremena
pred otvorenom škrinjicom
Tvoga znamena
u srce urezanog

Šum je tako blizak
iz Tvoje škrinjice
i tako jak
Uvijek jak
Slušam mu dah i korak

Biram bisere
iz Tvoje škrinjice
Kad mi je hladno

oblačim odjeću
pjesama Tvojih
i utopljen blagujem ljepotu

Tvoj topli dah
u srce se urezuje
Plamen Tvojih svjetiljki
svjetlošću oplemenjuje

Marulić, br. 2, God. XLIII., Zagreb, 2010.

BORIS MARUNA
(1940. - 2007.)

JUTRO KAD SAM NAPOKON OČISTIO SVOJU SOBU

Najprije sam pažljivo obrisao prašinu i pomeo pod
A zatim orošena čela možda sasvim mehanički
Zlobno ili s oprezom
Prišao policama za knjige
Uzeo nekoliko knjiga
I ne gledajući njihovih naslova
Bacio ih kroz prozor

Postavljena ovako
Stvar izgleda jednostavno
Ako ne pokušate to sami
Učiniti

Ali gdje su i koje riječi da kažu
Veliku kušnju toga časa kao u djetinjstvu
Kad sam prvi put opsovao bezbrižne stanare rajskih odaja
Očekivao sam munju iz vedra neba
Potres koji bi sravnio zemlju
Rusku invaziju
Sklerozu
Rak na grlu
Bilo kakvu nesreću
Sve je bilo moguće
Svako bi čudo izgledalo naravno
Ali ništa se ozbiljno nije dogodilo
Kao što je po svoj prilici

Trebalo i očekivati
Vratio sam se policama
I sad već sustavno počeo čistiti
Poeziju

(- - - - - -
- - - - - -
- - - - - -)

Što se naših tiče Marulić se
Ocijenivši situaciju krivo
Založio za kronološki red
Što sam ja spremno prihvatio
Jer je tako i pravo
Džore Držić me suznih očiju zamolio
Da pozdravim njegovu vilu
Što ću svakako učiniti prvom prilikom
Mavro se zalagao za moje pravo da pjevam u slobodi
Zoranić me slao u planinu
S koje sam kao dijete jedva sišao živ
Gundulić je pokušavao da uredi stvari
Na gosparski način
Pregovorima i kompromisom
Dok mi je Bunić u isto vrijeme nudio
Nepobitne dokaze o prolaznosti svijeta
Mažuranić nije zaboravio da spomene
Pučko podrijetlo kao nešto
Što nam je obojici zajedničko
Kranjčević je budući pravi Hrvat među njima
Zahtijevao od mene da bacim sve ili ništa
Matoš je zgrčenim kažiprstom pijano tvrdio
Da sam ja zapravo u pravu
Zbog čega ga i sada nosim u duši

Vidrić se ispričavao blizinom Stenjevca
A. B. Šimić se pretvorio u ustašu
A Ujević se sa svoje strane do zadnjeg časa
Nadao spasu računajući s kampanelizmom
Dinarskog kamenjara
I grupom drugih nižih osjećaja

Posao je napokon bio obavljen
Sjedoh da odahnem
Ako se dobro sjećam suznih očiju
S beskrajnom prazninom u srcu
Kakvu nose oni koji se zauvijek opraštaju
Od svoje mladosti

Ali soba je napokon bila djevičanski čista
Zrak savršeno svjež
U međuvremenu je i sunce
Na svom putu nebom
Zagazilo unutra

A koji sat kasnije dosla je Miss Burk
Da provede noć sa mnom
S njom doletje i mnoštvo istinskih ptica
Koje su još tu kao Božja poruka
Kao mlinski kamen oko vrata

Ako izjutra ili uvečer napregnete sluh
Ako se zaista saberete
Ako više ništa ne očekujete od života ljubavi
Ili budućih naraštaja
Možete ih čuti kako utaman
Pjevaju.

Svijet koji znam, Zagreb, 2015.

GOJKO SUŠAC
(1941. - 2014.)

A. B. ŠIMIĆ PRED ČUĐENJEM

Vječnost tu je
tek kamenja
mir.

A cedar
cedrovinu
živi

u se
uranjajući.

Brijeg i vjeđe, Zagreb, 1986.

PJESMA JEDNOM BRIJEGU

Antunu Branku Šimiću

U taj brijeg što se neće maći
gledajući
mi mislimo
o izvanbriježnom.

Onamo
će-
-mo
u prašni usklik
između dva upitnika
gdje sastat će se
zvuk sandale
i duhovno smilje.

U briježnom
briježi
niječnost.

Brijeg i vjeđe, Zagreb, 1986.

VESELJKO VIDOVIĆ
(1941.)

GORKO JE MESO

(A. B. Šimiću)

rastvorio sam se
raspet
pijte lešinari
gorko je meso
pjesnika
na umoru

Pas laje na moju sjenu, Zagreb, 1980.

VENDELIN KARAČIĆ
(1942. - 2020.)

ANTUNU BRANKU ŠIMIĆU

Ponad one Tvoje plave
skamenjene vječne liti
iznad smilja
kadulje i vrijesi
uzdiglo se crvenilo krvi duša čistih
bijelih
da zanavijek plavost neba resi

Na čast Bogu živjeli su
Kristu vjerni poput prvih učenika
u mrak smrti
krvnička ih otpremila ruka

Dok Lištica živodajna
iz utrobe zemlje snagu toči
a krajobraz bure čiste
ne prestaju nebesa u rosi
darivati blaga biserasta
što ih bol i tiha i britka
svakim danom toči
i brusi ih u kamenja draga
a svaka ih nova žrtva
svaka rana sveti i umnaža

Riječi Tvoje iz dječačke duše
Brijegom plavim i sad zvone
gdje i kamen

- jer je ranjen
dušu ima
i žrtva se mučenika krijesi
Brijeg kamenit i plavetan
u vjeri se svetoj zlati
nijemo stoji i prebraja rane
Bogu vjeran
prokušan u vatri

(11. 10. 2011.)

U suzvučju postojanja, Široki Brijeg, 2014.

DOMOLJUBU S BOSUTSKIH OBALA

Stjepanu Jozići, prijatelju,
i Antunu Branku Šitniću

Puni želja i slutnji
Dubinom duše i širinom srca
Pogledi širokooki očiju smeđih
Miluju mirne vode Bosuta i obližnje Save
I odgonetaju pečate vremena dosadašnjih
Vremena bremenitih dobrima i zlima
(...)

Dani u sivilu neslobode dok su tekli
Otužni širokooki pogledi ispod vedra čela i bujne kose
Pogledi širokooki s obala rijeka ravničarskih
S valovima vučedolskih i cibalskih uspomena
Pogledi duha i srca što traže smisao i svrhu
slobodu i dostojanstvo
Padoše dana jednoga sretnog
Na vode Neretve modre i Lištice hladne
Što teku između brda i visova humskih
Te sijev vremena dosadašnjih i žudnja za slobodom
U čudnu spletu bljesnuše u vremenu olovnom
vremenu prijetvorna govora krvnika moćnoga
ovjenčana aureolom onom tobože izvanblokovskom
prijetvorna govora o bratstvu i slobodi
Zaiskriše nadom i od svjetlosti jačom
što kroz pukotine iskrila je i u tmicama kazamata
i na kamenju vrelom i oštrom otoka Golog
Iskra nade patnjama ojađenih ojačana
Te spoji Stjepana Jozića širokih vidika s Bosuta i Save
S pogledima istoželjnika i sanjara:

Ratka Krstičevića
Stjepana Šešelja
Vladimira Pavlovića i inih Neretvana
Poklonika slobode iz Delte prkosne i plodne
Što diči se slavom Narone nekoć rimskog velegrada
I srčanošću Domagojevih strijelaca i lađara
Pri čemu domalo prijateljstvo se rodi
S trojicom-četvoricom iz Zemlje Humske fratara
Sa stamena i krvlju nevinih obilježena Širokoga Brijega
Kojemu stopala umiva Lištica biserna i hladna
Tješeći muze što ih stjeraše s Brijega vjetrovima zala
Borci krvavih petokraka i poderanih hlača

Vruće želje i još vruća srca spojiše se u troplet
S vitezovima snova o slobodi iz stolnoga nam grada:
Hrvoja Šercara i Dode Horvatića
Antuna Borisa Švaljeka i Vatroslava Kuliša
I inih perjanica nade i tihoga umjetničkog rada
Susretima oplođenima u Galeriji Stećak
U Opuzenu
Metkoviću
Kleku i diljem Domaje još pokojega grada
Gdje plela se tkanica duha i slobode
…

Široki Brijeg, 23. i 24. studenog 2012.

Umjetnost u zrcalu besjede, Mostar, 2018.

JURE UJEVIĆ
(1942. - 2004.)

SLIKE KOJE TRAJU

Taj bijeli kamen i sivi lišaj što mu je nakit
i duša lovca među hrastjem jasenom i grabom
i zvijer što vječno promiče ko misao oprtinom
i proplanak s kojeg se vidi daleko niz Krajinu
i dim koji se vije poput magličaste koprene
i siva i bijela brda hercegovačka i imotska u meke sutone
i duh Raosa Tina i Šimića i Štambaka u rogu vjetrogonja
to pomirenje u nama i rujna tečnost vina
i ganga što trese istrule tavane
i stari drumovi i oštre stijene što sijeku tabane
i priče s bauštela i priče s Antarktika
iz prašuma savana i Elizejskih poljana
i narikače i zavodljive udavače i mlade grmuše
i srušene mlinice i gumna na kojima igraju
vile zavodnice i zvuk dipala i gusala
i izvori bistri na kojima piju konji vrani
i junaci iz epskih pjesama
te slike koje stoje kakve jesu u mome narodu
između plavih prsiju Biokova i crvenih grudi Zavelima
i pukao žulj od truda i životna priča poput pelina
a grožđe zrije žuto i vedro ko oko djevojačko
a miriše smilje i bosilje po brežuljcima.

Zbornik *Imotska nova lirika*, Split-Imotski, 2001.

ANTUN BARIŠIĆ KOLUMBIĆ
(1943. - 1990.)

A. B. ŠIMIĆ „POVRATAK“

Xx x xx xxxxxx
xxx xxxxxxxx x xxxx xxxxxxx
X xxxx xxxx xxxx x xxxx xxxx xxxxxxxxxx xxxx
xxxx:
xx xxxxx xxxxxxxxxx xxx xxxxx xxxx
xxx xxxxxxxxxx xxxxxx xxxx xxxxx xxxxxxxx xxxxx
xxxxxx
xxxxxxxxxx xxxxxx xxxxx xxxx
xxxxx:
xx xxxx xx xxxx xxxx x xxxxxx xxxx
X xxx xxxx xxxxx xxxxx xxxx xxxxxx xxx xx xxxx
x xxx xxxxxx xxxx xxxxx xxxx
xxxx:
xx xxxxxxx xxxx xxxxx xxxx
xxxx:
xx xxxxxxx xxxxxxxxx x xxxxxx x

Pristup korpusu hrvatskog pjesništva iskustva intermedijalnosti; 2. dio, Zagreb, 2002.

ERNEST FIŠER
(1943. 2024.)

SONET O KONAČNOJ ZEBNJI

A. B. Šimiću

Odsada traješ po zakonu svoje zebnje
ti koji si se odricao kao korijen za svoje stablo
odsada te ni očaj više neće pohoditi
kad u svakom rađanju slutiš jednu novu smrt

I tvoje tijelo odsad nije tvoje među zvijezdama
a oči koje si ljubio i kleo tek su oči ubojice
nijedna tajna, čak ni ptica neće ostat netaknuta
u konačnom padu svaka ti se otvaraju vrata

Tako bdiješ, bez daha, pred licem zadnje mjere
jer se nisi znao uniziti, rukom koja je htjela
i dok pohotne livade javno davila je jesen

u dosluhu s precima gledaš kako šušti beskraj
nesklon, i već slobodan od svih prejasnih razloga:
odsada traješ po zakonu svoje zebnje

Majstori zebnje, Zagreb, 1982.

POEZIJA, ŽIVOST NEPRESTANA

Pjesnici zacijelo i bijahu i čuđenje u svijetu
za A. B. Šimića, danas ih već drže čudacima,
čak i uzaludnim pobornicima ljepote jezika,
sanjarima neke druge zbilje, vrlo starinske
jer dušama, siromašnim, valja nudit zabavu,
globalnu sreću, bučnu tišinu umjesto snova

Ni veliko znanje ne pomaže poeziji, štoviše,
ono je ne obogaćuje, jer joj zavezuje ruke,
slobodni protok sintakse, i nepredvidivost,
a u čudu jest njena draž: živost neprestana,
iz slike u sliku, igre u igru, do čiste poruke,
kao što žubor istječe iz nezagađenih izvora

Ali, dok sve krene nizbrdo, i putokazâ nema,
možda jedina je sloboda – pjev po sjećanju:
svi trenutci stvarnog sjaja pjesme, očuđenje
malih stvari, kada dobiju obrise nadstvarnog,
magiju riječi bezazlenih, običnih; oduvijek
stvaranje je bilo samo osluškivanje vječnosti

Hrvatsko slovo, Zagreb, broj 1002. 4. srpnja 2014.

STJEPAN GULIN
(1943. - 2014.)

PROTUTIJEK 1

- - -

a lagano teku bijela bedra a teku ruke a lepršavo teku svilene kose, boja teče a dragi baloković neprestano svira na mirogoju a teku njegovi umireni prsti: namah grče se u vrtlog. (što li je danas
zastao nosati baba-jaga matoš? gdje je matoš? nema matoša! a mila impresionistička kritika tiho plače, cvili ko rodna godina u pustari: dajte nam matoša! nema matoša! dajte nam matoša!!! nema matoša!!!) a uspravno teče mali šimić a kranjčević potpuno puni svoj prostor a ujević a gospodo zašto ste zaustavili silnu maticu npr. wisnera, hauslera, kamova? a dobro znajte teče gladni kamov gospodo! u našim skupocjenim regalima, klizavo teče u automobilima, među svojim pohabanim koricama...

kao što šop nepokretnim svemirom pliva na svojemu krevetu

- - -

Protutijekovi, Zagreb, 1988.

TRGOVINA 2

dva pjesnika spore se
ko teži više
šimić il ujević
da l otočko pjesništvo
istisnulo neprekidno
verlaine rimbaud
ko će koga
itd
upliću se
steiger friedrich derrida

dok važu oni švercam ja
miltona za benna

baš sam neki trgovac
a što će reć katedra

ČUĐENJE

ode i sever
u antikvarijat
zvan *europa*
slamnig ivšić
moderna austrijska
lirika k tome
čitava biblioteka
1050 kuna za

a pjesnici su
zaista čuđenje
u ovom svijetu
ponavljam još
jednom ponavljam
još

Ne to, Zagreb, 2005.

ISMET JUGO
(1943.)

NEĆU DA BUDEM GRANICA

Zašto crtate liniju crnu
zašto mi obale razdvajate
i stvarate neku državu krnju
Zašto to radite kad znate
da neću biti granica
između pjesama Šimića Đikića i Šantića
između vinograda i oranica
između Cernice i Brankovca
između Ilića i Mazoljica
Ja hoću stisnuti ruke
i priljubljeno lice uz lice
Donje mahale i Luke
Blagaja, Bune i Jesenice
Ja hoću da spajam obale svoje
i suncem obasjane padine
i prkosne kule Staroga mosta
i zdanja Mujage Komadine
i sve što nespojeno ostade
Ja hoću da budem što sam od pamtivijeka
to vam je moja zakletva
hoću da budem rijeka između čovjeka i čovjeka
hoću da budem Neretva

Motrišta, br. 30, Mostar, 2004.

LUKO PALJETAK
(1943. - 2024.)

OPOMENA

Pazi da zvijezde nisu previsoko nad tobom,
čovječe, dok se dižeš iz jednog groba grobom

drugim da zamijeniš ga, da zvijezde dio tvoje
prehrane budu dok se svagdanjim kruhom hraniš,

da tvoje žlijezde uđu u zvijezde i da sjajem
izjednače se s njima, laj na njih (i ja lajem

na sebe), i poželi redom sve svoje želje
kad počnu padat zvijezde, nek ti svèjedno bude

ako ne ostvari se nijedna, zvijezde, pazi,
sve su od tvog praha, pažljivo putem gazi.

Tisuću šiba preko usta, Dubrovnik, 2014.

JOSIP STANIĆ STANIOS
(1943. - 2025.)

SUNČANI JESENSKI DAN NA ZRINJEVCU

Šta koga briga za moje pjesme?; sam sam ih na suhome pisao,
A nisam imao ni čuturu vode ni culce najprostije hrane,
Ni suhoga sira, ni malo salame,
Osim sulude galame drugih glasova čuo nisam,
Ni pravoga ptičjega pjeva;
Znojim se i znoj mi se u kapima slijeva
Pa curi u prašinu, u pustinju po kojoj hodam.
Šta koga briga za moju egzistenciju?; za moje nekakve pjesme?

Po Zrinjevcu ptice izvan moga tijela pjevaju,
I slijeću na poprsja hrvatskih pjesnika,
Ja uza njih kao sjenka prolazim,
Splašim se, postanem sjenka, prozirno biće,
Kao Šimić Abe kad ne smjede ni časopis izdavati,
Kao inkvizitori iznad glave mu stajali.

Šta koga briga za moje pjesme? Sam sam ih u kufere svoje naguravao,
Plakao, oplakivao, po inozemstvima se vucario,
Vraćam se na prag domovine,
Sam samcat kao zaklana kokoš,
Derem se izderan, poderan, mizerija od čovjeka,
Ni s Ujevićem se ne mogu usporediti,
Lice si u ogledalu ne prepoznajem;
I još mi govore: šta će ti pjesme?

A ja stružem pa stružem i idem i obilazim spomenike,
I kažem: ovdje bi trebao biti Abe – bez pjesme i bez korabe,
Ovdje bi trebao biti Šimićev grob:
Sav svijetao kao stoljeće što nam nad glavom svijetli,
I grob Jože Severa do njega, sav izdignut do uskrsnuća u slavu.

Zrinjevac šuti pa žuti od lišća, sve mu lišće opada s leđa, s kičme,
Od kičme odem do Banova konja pa natrag do Tomislava na konju,
Obiđem žive još književnike, oni se raspisahu, poludješe,
Piju konjake da što umru,
Da im spomenike po parkovima nanižu.

Jesen je po žutome Zrinjevcu i po jesenskome Zagrebu,
Ja odlazim sam sa svojim pjesmama u već skoro potopljenu Veneciju,
I malo ću ih u gondoli provozati:
Nagruvo sam kufere rukopisima.

Marulić, br. 5, Zagreb, 2010.

NIKOLA TADIĆ
(1943.)

RAŽANJSKI MEDITERANSKI KORIJENI PJESNIŠTVA

U sjećanje na Vesnu Parun, Tina Ujevića, A. B. Šimića, Vladimira Nazora

Podno suhozida sklupčana zmija
Nad grmovima lavande ružmarina hladovina maslina
Cvrčanje cvrčka cvrkut grdelina
Nizbrdica lovica prevrtljivih lastavica
Maestral rastresao crvenilo krošnji krovova
Raskrilio kliktaje galebova
Terasa prepletena lisnatom lozom crnim grozdovima
Tu u modrinama pogleda zbiva se Simpozij Gozba Veselica
Ražanjski mediteranski korijeni pjesništva
Na žrtveniku stola sir slane masline slatke smokve lubenica
Debit Roze Babić šibenska loza travarica
Ovdi usrid naša mlada Plavca zakantala Klapa Maslina
ponajprije naslutih lepršanja krila dolazak pjesnikinja pjesnika
Homerova Nausikaja bjeloruka djevica koju Odisej osvaja
Sva Sapfina ljubavna slutnja Ljepota poezija igra nenadmašna; Anakreontova Ljepotica s Lezba
Djevojka sa šareno izvezenim sandalama
Što je za drugoga svoj ushit sačuvala
Nijemo bez glasa darovane zlatnim kosama Erosa
Neumrlom snagom plesnim koracima duha emocija
Zlarinku koraljnu ljepoticu Vesnu Parun zagrlile izljubile
Bakhantice neizblijedjele ljubavnice nezauzdane ljubavnicima

Jedni vele da je s Katulom od Smokvice Svilana Žirja
Dojedrio božanski svemirski pobratim Tin
Ne zgnječeni veličinama neba i mora valovima
Razgovaraju o ribama ružama vinima
Usprkos jugu burama podižu jedra stihovima
Čela zažarili i mladi i stari za let stvoreni
A muze ljepokose djevojke ptičice s grančica
Dolepršale najdraže putnike Vergilija i AB Šimića
Neusamljene suptilne pjesnike nebesnike pjevače mnogih pjesama
Iznad zelenila rogozničkog šumovita brijega Gospina zvonjava pozdravila
Gle kako Propercije s Nazorom analizira Galiotovu pesan
Kako cvrčući s cvrčcima slave Apolona
Vječnošću porušeni doletjeli iz klasja lavandi
Iz malih modrih cvjetova ružmarina limuna mandarina
U zvjezdanoj noći zavihorile kose maslina
Zacvrkutala pjesma grdelina uvis poletjela

Diodemov rt, Zagreb, 2016.

BORBEN VLADOVIĆ
(1943.)

U KAVANI

U kavanu ulazi Tin, AB
i sva slova
do kraja hrvatske abecede
razigrano poskakuju
kao u bubnju lota
u bubnjićima gostiju
odzvanja mnogi stih
Rukavi košulja prekratki
zapešća gola i smrznuta
grla i pluća stisnuta
iz kojih viče Bog noći
zazivi u notturnima
Brač, Imotski
Drinovci, Vinkovci
najveće raskrižje vlakova
potresi u kupeima poezije

Kolo, broj 3, MH Zagreb, 2021.

DRAGO ČONDRIĆ
(1944.)

MOJE ČUDO

... kakvih čudnijih čuda može biti?

(W. Whitman: Čuda)

Učini mi se tako da mi je čitav život
Sazdan od čuda i da sam samo čudo
Koje se neprestano čudima čudi
Ne kao kamen i vjetar i ne kao more
Što im je čudo samo prisjećanje
Jer za njih sve što biva bezbroj puta je bilo
I bezbroj puta prošlo i ostavilo svoj trag
U svemu pa se tjeskobno pitam
Što će od moga čuda ostati u svijetu
*Drugih ljudi** onih koji bi po tragu
Trebali više saznati o mome čudu
Je li dovoljno duboko u njega utisnuto
Da ga kiša i vjetar ne bi izbrisali
Pa da se onda nadolazeće čudo
Ne može čuditi mojemu čudu.

Fragmenti rane jeseni, Split, 2010.

*A. B. Šimić: *Tužaljka*

SJEĆANJE NA A. B. ŠIMIĆA

Ili si mislio valjda
Da ću zamrzit život
I u pustinje bježat
Zato što nisu dozreli
Svi cvjetni snovi?
(J. W. Goethe: Prometej)

Evo jednog koji tek naslućuje život a ćudljiva ga
Sudba tjera da krene u brda iskonskog bola gle
Kako krzma tako malen zakoračiti ispod zvijezda
O Bože kako bezvoljno korača a svakim korakom
Svojim biva sve veći i veći i čini se kako već ne
Pripada zemlji da su mu žile na sokove nebeske
Navrnute više *mu ni korak ne odzvanja iz sudbe*
Bezvučne[1] u tišini orijaš biva nadrastajući sve pa
I samoga sebe u vremenu što se zgusnulo po mjeri
Njegovoj u triput kraće vrijeme prinudnog zrenja.

A kada si ga rađala ženo *sva su se lica trgnula i*
Svi su glasi zanijemjeli i svi su stali pokreti[2] zbog
Predosjećaja jednog nesvakidašnjeg htijenja a on je
Izvirao ko čudotvoran vrutak doista nešto glasnije
Žuboreći jer ti ga započe mnogo hrabrijeg i od
Života mnogo vještije povijajući mu žile u čiste
Predjele osjećaja gdje ne ponestaju zalihe snova
Al' kasni mrazevi često oprlje još nedovršen cvijet
Ako se preveć zaželi visina a on se poput Ikara
Već tad spremao u tvojoj ruci za ovaj primjeren uzlet.

Smrt ranu u sebi noseć ko nagovještaj vječnog
Koračao je ispred nade bez osvrtanja poučen dobro
Mučnom sudbinom Orfejevom čiju tugaljivu priču

Još i danas vjetrovi po Lezbu huje *o kad bi barem*
Vjerovao u uskrsnuće tijela u onaj sudnji dan[3]
Ali čini se kako ni uskrsnuća za svakog nisu ista
I da je ponovno buđenje uvijek puno iznenađenja
Jer malo je znanja o onostranom dano smrtnicima
Ostaje nagađanje ili vjera - nedostatno za one
Koji odlaze suviše rano i još nepripremljeni.

Oni uistinu, neznanje često nadopunjuju maštom
Al' *danas se svakom fantazija slomi na rubu ovog*
Svijeta[4] i kao da ne nose sa sobom novčić da
Mrzovoljnom lađaru plate prijevoz do druge obale
Stiksa vide izlaz u postepenom zrenju kroz duga
Desetljeća na svojoj strani mrzeći vlastite riječi jer
U njima jednom naslutiše prazninu - takvi ne stižu
Daleko a drugi na vrijeme prozrijevši magiju riječi
Sažmu čitavu vječnost u dodijeljeno im vrijeme
I kroz nju ponosno hode sa ranim plodovima.

Ovaj bijaše od njih i u jednom uzletu na pragu
Uvenuća dohvati neslućene visine a tu nekako kao
Da su svjetovi bliži odatle je mnogo lakše preseliti
Se u vječnost jer tu se sa krajem dotakne beskraj
I čovjek zaboravljajući korijen što veže ga za
Zemlju slobodan biva - lak kao uzduh kojeg topla
Struja skoro neprimjetno sve više diže put neba
I poput majke usnulo dojenče u zipku ostavlja ga
Pred Prijestoljem gdje Tvorac presvetom rukom
Podiže vijenac slave da mu ovjenča čelo.

Raspredanje sudbine, Split, 2012.

---

1) R. M. Rilke: Deseta elegija
2) A. B. Šimić: Radosna noć u gradu
3) A. B. Šimić: Ćutljivi sastanak s prijateljem
4) A. B. Šimić: Nemoć pjesnika

DRAGO ČONDRIĆ
(1944.)

A. B. ŠIMIĆ POSLJEDNJI PUT GLEDA ZALAZAK SUNCA

Danas nemoćno vise crkvena zvona
Ko dvije bolesne ruke A. B. Šimića koji
Posljednji put gleda kroz prozor zalazak sunca
Dok pijesak u klepsidri zadnje minute broji.

Nema vjetra da zanjiše te grane
Što vise bespomoćno dok smrt se iza vratâ
Dižući kosu ceri i hoće da zamahom krene
Čim otkucaje čuje sa crkvenoga sata.

A zvona vise, ko da nemaju snage
Dirnuti život gorostasa pun čireva i ranâ
I otkucati čas kada sjekira pada
I presijeca mu korijen izdanka slijedećeg dana.

Van Gogh slika čemprese, Zagreb, 2020.

RIJETKA VRSTA

Pjesnici su čuđenje u svijetu.
(A. B. Šimić)

Pjesnici su radost ovog svijeta,
pomućena svakidašnjom zbiljom.
Označena sa zvijezdom vodiljom,
k'o nahode anđeoskih četa.
Netaknute duše, koje traže,
Da se vječna misao pokaže.

Tek pojasom vezanih bedara,
na pučini u sred oceana.
I nesvjesni dobivenih rana,
izgubljeni, sami (...) bez jedara* ,
i ne vide luku što se skrila
sred sanjama zatrovana bíla.

Njim' potrebna nije grješna zemlja,
niť svagdanje, neutješne riječi.
Nego vatra koja dušu liječi,
koja plamsa iz samog svevremlja.
Sveti plamen koji liže prste,
a ne gleda rodove ni vrste.

Puno pravo po krvi polažu
na ljepotu iz obadva svijeta.
I zato im nimalo ne smeta,
kad ih psuju i kada im lažu.
Jer riječ, bila znana il' neznana,
'vjek odzvanja sa obiju strana.

Ako udes snagu im je dao
da zarone u ponore zala** ,
duša živa, uvijek radoznala
i ne sluti kako svijet je zao.
Razlivena kao morska pjena,
'vijek ostaje svijetu neshvaćena.

Gospodari riječi koje šute,
ali žare od glave do pete.
Raduju se svijetu kao dijete,
ali vječnost u dnu srca slute.
Onijemivši sve od udivljenja***
svaki za se sliku svijeta mijenja.

Facebook

---

* S. Mallarmé: Vjetar s mora
** Ch. Baudelaire: Epigraf za osuđenu knjigu
*** A. Blok: Demon

MILAN KRMPOTIĆ
(1945.)

PUT U HRVATSKI RAJ

24. pjevanje

- - -

Ti se sad, sinko, nalaziš pred slavnim
književnim sojem. Tu hrvatska pera
još sanjaju o livadama travnim.

Većinu ljuta sušica proždera."
U tihom kutku ubogi se kupe.
Vjenceslav Novak od jada razdera

košulju grijeha. Svrh tišine tupe
čuje se kako u plućima pišti,
kroz kaverne im, i kroz duša rupe.

Matošu mučno kroz grlo zašišti,
Ujević gorko, prostački opsova.
Sudeta Đuro iznemoglo vrišti

i zove mrvu Božjeg blagoslova.
Ne može, sretnik, ni u ovoj jami
rastat se od muke, patnje, i snova.

I A. B. Šimić zamišljeno čami.
Nekad je stalno prkosio smrti.
Bolestan jako, smrknut, na osami

užem se duha gore, na svijet, prti,
ali je uze krhko, vazda puca.
Svi putovi su zauvijek razdrti

jer mrtvo srce tek u sjeni kuca.
Takav je zakon, strašan u svemoći
jedinog, silnog, neizbježnog suca.

Duhovi moćni čame u nemoći,
šute i kašlju, bez ijednog stiha,
i tek se psovka otisne premoći

tegobne patnje, pa ko milost tiha
olakša boli, napetost opusti.

- - -

Put u hrvatski raj, Rijeka, 2007.

IVAN KORDIĆ
(1945. – 2023.)

POKRAJ ANTUNA BRANKA ŠIMIĆA

Iznad svih brda, iznad slatkih i strašnih sanja, iznad sjaja koji nosiš u sebi i ljubavne glazbe koja te razgaljuje, miris mora, miris smirne i tamarisa se vije. Modar beskraj tvoje čežnje te obuzme. I razbludno ćeš poželjeti golo tijelo i sirene ili čobanice, strgat ćeš tvrdu tkaninu kao nježnu svilenu košulju i plakat ćeš u veličini vlastitog otkrića. To jest neka plamteća zvijezda ili neka užasna varka.

jun 1969.

Veranda prema moru, Sarajevo, 1984.

ANTE ŽUŽUL MARINOVIĆ
(1946.)

NEMA DNA POSUDA TVOJA

ANTUNU BRANKU ŠIMIĆU

Nema dna posuda tvoja
Iz boli se pretače stih
Iz tijela duša

Pijte iz ovog Grala
Rekao si
Liječite se od ove riječi
I bolujte od ovih zvijezda
Od ljubavi i sanja

Pijte iz ovog bezdana
Rekao si
Ti mag

Poezija je i smrt i život
I zagonetka njihova

Opijajte se dahom svjetlosti
Jer nema spasenja bez nje
I divljeg poljupca njenog

Kriknuo si Ti šaman
I otišao brzim koracima

prvotisak

SLOVO VIHORA

A. B. Šimiću

Krv pustio – cvijet zalio
Glas posadio – riječ osnažio
Spuštao se dublje – zidao u vis
Zatvarao oči – gledajući noć
Ranom ljubio – pjesmu jahao
Jedina mu stvarnost – san nedovršen
Iz kruga izišao na osamu
Označio se munjom i gromom
Vihorom dao znak
Slovom ozidao djevičanstvo
Onda se u šutnju zakopčao
Vjerujući budućim izvorima
Neizgovorenim riječima
I nenapisanoj pjesmi

U što si se pretvorio, Split, 2020.

KRV PUSTIO - CVIJET ZALIO

A. B. Šimiću

Krv pustio - cvijet zalio
Glas posadio - riječ osnažio
Spuštao se dublje - zidao u vis
Zatvarao oči - gledajući noć
Ranom ljubio - pjesmu jahao
Jedina mu stvarnost- san nedovršen
Iz kruga izišao na osamu
Označio se munjom i gromom
Vihorom dao znak
Slovom ozidao djevičanstvo
Onda se u šutnju zakopčao
Vjerujući budućim izvorima
Neizgovorenim riječima
I nenapisanoj pjesmi

Facebook

TOMISLAV MARIJAN BILOSNIĆ
(1947.)

KUĆA A. B. ŠIMIĆA

Kad pišem ja pišem kuću
kada dišem kuću dišem

Moju su kuću okružile zvijezde
okružile je pahulje
i led
moja je kuća umotana
u bijele ljiljane

Okružila je svjetlost kamena

Ja hodim malen kroz kuću
zarobljen zvijezdama njenih zidova

Kuća je u samoći sna

Uronjen u zvijezde, uronjen u tuču
u zimu i oganj
u kući punoj svijeća
skrivam se u sjenama
što padaju do poda
Tu ni oblaka ni žege
tek razjareno plavetnilo

U uskovitlanom vrtu neba
kuću
zastrašuje svemirska tišina

pa ne znam da li sam u kući
ili van nje
štite li me zidovi
oštrovidne zvjezdane zrake
što se oslanja na staklo prozora

Duboko s glavom u zvijezdama
odlazim u nepoznato
u zemlju preobraženja
I kada se zvijezde u jedan zid poslažu
moja će kuća
i moja pjesma
biti završene

U mojoj kući sve se kreće
u njoj žive bića prošlosti
kraljevstvo mašte
koje zarobljava svijet

Stvari u kući pune su mojih snova
kuća iz njih izranja stvarima ispunjena

Kuća sna na moje snove sliči
na riječ zvijezda
jednostavnu i blisku
tako bolnu
kao da je u plamenu

A između zvijezda i kuće
ja svijetloga čela ćutim
kako dolaze sjene
za svaki dan mojega života
Dolaze kao utvare

kao lopovi
i ostaju zauvijek
duboke i nepomične

S prve se kućne stepenice popeh
na zvijezdu
gradeći kuću od kamena što raste
preobražavajući se u kolijevku
u čovjeka
u svijetlu hercegovačku noć
s nebeskim tijelima kao zlatnim zrnima kukuruza

Moja se stara kuća pod zvijezdama rađa

I vraća me
u daleku prošlost
majci
koja živi unatrag
pokušavajući stići na sam izvor
legende

Bože
neće li to biti svršetak svijeta
kada se sretnu
kuća i zvijezda

Osvit, DHK HB, Mostar, br. 3-4, 2009.

TOMISLAV DOMOVIĆ I ANTUN BRANKO ŠIMIĆ

(manifest pod zvijezdama)

Oni hodaju – ne po zemlji
već po tinti koja gori
i svaka riječ koju su kazali
pada na svijet
kao zvijezda koja zna
da smrt je njezin sjaj

Tomislav Domović u kaputu od tišine
krije plavi zarez vremena
Antun Branko Šimić diše plavo
njegov plavi skelet meteora
pada ravno u srce jezika

Zajedno, oni nisu pjesnici –
oni su zvjezdani kartografi
koji pišu nevidljivim perima
po nebeskom globusu

Njihov rukopis plavo je stanje otpora
Oni znaju: čovjek je zvijezda
ako hoda uspravno
dok galaksije padaju oko njih

a oni hodaju

Antun Branko Šimić i Tomislav Domović
dolazi s one strane vremena

U ovom manifestu
pisanom tintom tigra
plavo postaje zakletva
braće i poezije
dok svijet još spava

Zemunik, 15. svibnja 2025.

Facebook

JANKO DIMNJAKOVIĆ
(1947.)

DIGNUM LAUDE VIRUM MUSA VETAT MORI

dignum laude virum musa vetat mori
nikad nije bilo lažljivijeg rijeka
idi skupi hrabrost i reci na gori
da nas poslije muke samo propast čeka

šenoa se guši u vlastitom dahu
vidrić majstor muka zlatni dječak smrti
silvije u sipkom sarajevskom prahu
i nebo je crno od hrvatske smrti

i antuna branka svladao je umor
tina davno ždere neki glupi tumor
a.g.m.-a nijemo grozna mora mori

znam, jedan po jedan othodu gospoda
dok se nebom ori prijesna laž sa svoda
dignum laude virum musa vetat mori

Mogućnosti, br. 1-3, Split, 2008.

SLAVKO JENDRIČKO
(1947.)

BJEGUNAC PRED ŠIMIĆEVOM OPOMENOM

Bjegunac pred opomenom
na misi u supermarketu.

Guram se s kolicima
od žestice do zobenih pahuljica.

Pred suton prodavačice
osmijesima koludrica
isprate me na parkiralište.

Pjesnici s posrnulim anđelima
na rubovima grada
prkose zakonu gravitacije.

Stasali u dragocjeni sitniš
pod zvijezdama
odlebde s krijesnicama.

Pacifička kiša nad Kupom, Zagreb, 2010.

PREPJEV A. B. ŠIMIĆA

Gore, Petra, sada može
planuti oluja daleko
od svakodnevne zemlje
sustavno se raspadaju
mreže đavoljih zavođenja
tvoj glasan bijeli uzdah
preduhitrio je snijeg
visoko gore u samom
srcu sna vidiš drugi svijet.

Facebook

JOVAN ZIVLAK
(1947.)

VEJAVICA

Antunu Branku Šimiću

Napred samo
Vremenska nepogodo
hiljadu puta usmrćena
dotučena ko lešina na svetskom
smetilištu
besni je pas kidisao na tvoju senku
lajao na himeru. Pevaj čvrsta vejavico
zamuti vidikovce
nek se daljina sažme u tačku
u kosti naroda da zađe suštastvo
bez okolišenja
gorljiva prirodo
utrnula dušo
gradska susnežico
isgovaraj svoje bistvo
iz ništavnosti diže se mudra glava
ni iz čega rađa se prvenac
ruka što drhturi otvara knjigu
hoće li izdajnički pokazati
tvoj ledenik kad zakuca na vrata
glas sa ekrana opominje
zavereničkі se obračun priprema
hoće li se tvoja so rasuti u vazduhu
ako padnem u san
ako večeru završim u samoći

Životvorno sunce – Šimićevi susreti, Grude, 1981.

IVO MIJO ANDRIĆ
(1948.)

SAT POEZIJE NA KAPTOLU

Na satu poezije u Osnovnoj školi na Kaptolu
Koji nije održan zbog dolaska pjesnika
Djeca su čitala monologe gospode
Glembajevih.
Usput se ponavljao Šimićev stih –
„Pjesnici su čuđenje u svijetu“
Bez obaveze učenja napamet.

Vrijeme poezije nepovratno prolazi
Za one koji ljubav izjednačavaju
S bezočnim zapišavanjem uličnih fasada
Tako slatkih neobrazovanih kućnih ljubimaca
I njima na smrt odanih dama i susjeda.
Vrijeme pjesnika topi se u smoli
Parkovskih četinara
I pothlađenoj kiši koja najavljuje
Opako otapanje Sjevernog pola.
Jadna je zemlja koja slavi mrtve pjesnike
Dok živi umiru u grču i bijedi
Opijeni blaženim mirisom pučke kuhinje
Planetarnoga Caritasa.

Na satu poezije u Osnovnoj školi
Nesuđenog nobelovca
Koji također nije održan uslijed dolaska
Ne manje od jednog pjesnika
Zbog zgusnutog rasporeda sati

Govorilo se – kakvoga li čuda –
„Pjesnici su čuđenje u svijetu“.

U ovome stoljeću oživjet ćemo templare
Te ih staviti na biste gdje žive
Mrtvi pjesnici.

Na bronci se godinama odmaraju golubovi
Pošto na Svetom Duhu
Poberu posljednje mrve Kruha Svetoga Ante
Pa umjesto kišne kapi popiju
Pokoji odbjegli stih.

Zagrebački versi, Zagreb, 2013.

NENAD BULJAN KLAPIRIĆ
(1948. - 1997.)

HOMMAGE

A. B. Šimiću

Pritišće žega u podne
kad nema dragih lica
osmijeha cure zgodne
i pjeva onih ptica

A dan k noći bježi
rose se umorne vježe
puhat će vjetrovi svježi
ali sve rjeđe i rjeđe

Stižemo bliže odru
možda nam lakše bude
molimo Gospu dobru
uz križ pa neka sude

Srce sad drijema u duši
probudit se više neće
i zemlja puca na suši
jedino živi na grobu cvijeće

Anđele moj moro moja ostani dama, Zagreb, 2000.

IVA NUIĆ
(1948. - 2021.)

ANTUNU BRANKU ŠIMIĆU

Iz busa zec iskoči,
skakavac po travi poskoči.
Slavuj na grani zapjeva
na nebu se mjesec prozijeva.
Smilje, bosilje i kadulja miriše
svaki Hercegovac s radošću diše.
O Hercegovini i dan danas
Antun Branko piše.

Zrno, Drinovci, 1994.

ANTUNU BRANKU ŠIMIĆU II.

Nema moj Antune
puno toga što je ostalo
o čemu si pisao.
Ostao je brijeg i nije se makla
ta skamenjena vječnost,
ostali su stihovi
da govore o kršu
i našem siromaštvu,
ostale su tvoje pjesme
kroz koje i dalje vidimo
čekanje pred uredima.
Antune, zemlja se ne ore.
Nebesa su visoko,
a zemlja nisko.
Nema više zrelih kukuruza,
po poljima plodnim
pelin raste
živimo i tiho umiremo.
Nema više krikova,
ali ostalo je očevo ćutanje.
Pjesnici i dalje
samo bunu buncaju u pjesmama.
Zvizde se po nebu proridile,
ali se tebe nisu zastidile.

Panj, Drinovci, 2018.

IVAN ŠAROLIĆ
(1949.)

HERCEGOVINI

Dragi Čondriću

Ti koji si još uvijek daleko, a tako blizu,
dođi u zemlju humsku i pokloni se
pred likom Gospe od Međugorja, Kraljice Mira,
u zemlji Ilira i Hrvata, pokraj ovih stećaka,
gomila i gradina, gdje ljudi bdiju i mole se
stotinama godina. Dođi u Hercegovinu,
otvori srce i dušu i budi dio molitve,
vjere i ufanja, dio Istine i Ljubavi.
Budi dio Slobode koju narod njeguje i čuva
kao ove masline i loze u vinogradu Gospodnjem.

Ovdje ispod Šimićevih zvijezda gdje fratri
čuvaju stoljećima svoj hrvatski narod i
njegovu vjeru kao ono najizvornije naše biti
i opstanka. U ovom kamenu i zemlji crvenici.
Ti što si još uvijek daleko, a tako blizu,
Dođi u Međugorje, otvori svoje srce
Majci Mariji i Šopovom Isusu. Otvori srce i
dušu i budi u Nadi sa Šopovim Isusom i Šimićevim
zvijezdama. Budi u Početku, u svojim korijenima.
Budi dio križa na Križevcu i hrvatski zdenac
s bistrom vodom. Pomoli se svetom Leopoldu.

Izabrane pjesme, Split – Mostar, 2010.

STANKO JERČIĆ
(1949.)

ŠIMIĆ

OD ZVIJEZDA DO ZVIJEZDA

Čovječe pazi
i malen ne plazi
ispod zvijezda!
Okusi taj plod
pa ne ćeš mrijet,
lučit ćeš dobro i zlo
i bit ćeš kao Bog!

Povjerova čovjek
neprijatelju svom
primamljivi okusi plod
i spozna da je gol.
U smrtnu svrgnut dol
zemaljski posta prah.

Al dođe čas
na zemlju siđe On
božanski Njegov dah
čovjeku poda spas
i vrati ga u zvijezde

PRAZNO NEBO

Vi što tvrdite da je nebo prazno,
da Boga nema ni pod razno,
a gdje da dom svoj čovjek ište
ako je zemlja tek – sirotište?

Može li čovjek čitav u urnu stati?
i kamo će dušu svoju odsad slati,
kad k Bogu izgubismo pute
čak i pjesnici pred ništavilom šute?

OTKUPLJENJE

Otkad nas je Bog opet našao
svaki od nas sin je Božji
jer Sin je s neba u bijedu svijeta sašao

Mi smo želje Boga spuštene na zemlju
- Bog hoće u nama
sve biti i sve Živjeti.

U Bogu nam je izvor i uvir
Zemlja: tek kratki naš izvir
i pista za uzlet

Od gnijezda do zvijezda, Split, 2020.

ZVONKO ČERIN:
(1950.)

ČAMCI

Noćna tišina svud se sad krili.
I prepun gorke sjete topli mir.
Negdje tek stari klavir cvili kadrili.
I zrakom luta netopir, kralj Zvonimir.
Pa buni sjetu ravnica – topli mir.

Srebrenom vodom dolje flotila se osniva
Puni mjesečine čamci plivaju veselo sami,
Kao da nojca u njima sniva.
Njoj modar gori plam u osami.
Lagacko i nečujno plove čamci sami.

Šuteći pokraj žala potpuno miran stojim...
– O, hoće l' ikad natrag doći
vozeći životnu Sreću?... Ja se bojim
da mi čarna noć samo svjedoći,
da nikad više neće čamci doći.

NAPOMENA: Ovo je prepjev (preinaka) pjesme "Post scriptum" od Antuna Branka Šimića. Korisno je kod čitanja ovog prepjeva imati uvid u original koji je priložen iza ove NAPOMENE i datuma. Glavni razlog i pokretačka snaga za prepjeve je težnja za (boljim) rimama i većom strogošću forme. Tako ovdje imamo rime u najmanje četiri slova i svaki redak ima točno šest riječi.

Facebook, 2. studenog 2021

MILE PEŠORDA
(1950.)

ANTUN BRANKO ŠIMIĆ

Bdi za stolom
Sivim stijenama neba
Umiva dušu
Provjetrava jezik
U bistrom potoku
Antun Branko Šimić

Bdi za stolom
Bijelom plahtom oblaka
Na dlanu nosi
Veliko svoje srce
Pored nijeme svjetiljke
U trbuhu tmine
Antun Branko Šimić

Nimfe nage u jezeru
S jatima šarana
Nebeski tramvaji!
Rug iz rulje
(moćni momci zatirači memlopojci)
Rujan jezika
Plamti
U tijelu svibnja
U svibnju moje krvi
U svetom tijelu
Žutom kao miris

Bdi za stolom
Ulazi u moju krv koja je njegova krv
Pismom svemira obasjan
Rastvara krugove
Studenih zvijezda
Krupnim lijepim očima
Dotiče čelo noći
Sa zaručnicom
Preobražen
Prostranstvima divlje kroči

Antun Branko Šimić

Odjek, br. 12, VI., Sarajevo, 1980.

PRA – SLIKA

"U sobama sirotinjskim i pustim
Budućnost svijetu stvara nekoliko neznanih mladića"

A. B. Šimić

Tvrdo je tlo u tvom snu, misao mora spržena o goli otok; donosi mjesečina cik, ljubav istrgnutu iz kamene vaze.

Vilanci stupaju
plašljivim puteljkom.

Žena brižno, da ne probudi noć, da ne prestraši svijeću, briše krv s lica u svom krilu. Snivaj, snivaj, tugo, u mojoj marami.

Tvrdo je tlo u tvom snu, misao mora spržena o goli otok; donosi mjesečina cik, ljubav istrgnutu iz kamene vaze.

Čista svjetlost lojanice umiva rastvorena.

Slušam tvoj glas, Mostar, 2003.

ANTUN BRANKO ŠIMIĆ
Bdi za stolom
Sivim stijenama neba
Umiva dušu
Provjetrava jezik
U bistrom potoku
Antun Branko Šimić

Bdi za stolom
Bijelom plahtom oblaka
Na dlanu novi
Veliko svoje srce
Pored nijeme svjetiljke
U trbuhu tmine
Antun Branko Šimić

Djevojke nage u jezeru
S jatima šarana
Nebeski tramvaji!
Podsmijeh rulje
(moćni momci zatirači memlopojci)
Rujan jezika
Plamti
U tijelu svibnja
U svibnju moje krvi
U svetom tijelu
Žutom kao miris

Bdi za stolom
Ulazi u moju krv koja je njegova krv
Pismom svemira obasjan

Rastvara krugove
Studenih zvijezda
Krupnim lijepim očima
Dotiče čelo noći
Sa zaručnicom
Preobražen
Prostranstvima divlje kroči

Antun Branko Šimić

Kolo, br. 2, Zagreb, 2025.

IGOR ŠIPIĆ
(1950.)

SJAJ I BIJEDA HALIKARNASA

Antunu Branku Šimiću

Prošlo je vremena.
Zvijezde nisu mjerilo.
Ima li tako širokog puta
Ima li tako časne pobjede
Ima li te širine svijeta da se
Ohrabriš, i ne postidiš njome
Kad već ne mogu kosti robova.
Od opomene nije ostalo ništa.
Ima li tako velika gubitnika
Ima li manje grobnice od
Imena kralja Mauzola?

Pronevjerom oblika, Trilj, 2012.

MILJENKO BULJAC
(1951.)

DA NEBO NA NAS NE PADNE I NEBESA NESTANU

Antunu Branku Šimiću

rekoše pjesnik je oslabljene silabike iščašene i
neprirodnepresađivač stranih paradigma neprijatelj rima

razumjeli nisu ama baš ništa
kamenje rasuto razbacano šutjelo
jeda bi oživljenim ritmom
progovorilo očuđeno začudno
nesvakidašnje

položen izravno u zagrljajima riječi Antun Branko Šimić
blagoglasjem je blažio iznevjerenu silabičnost čudesnim
fonetskim odabirima igrom oglagoljenih metonimija

čudesno zrcalnu jasnoću misli iskušavao je u razigranim
ritmovima u skladu s lakoćom pokreta izričajem sročnim
nizao je zrcalne strukture slične disanju

u zagrljajima riječi ćutio je bol rađanja i umiranja silazio
u stvari odstvarivao ih darivao im djevičanstvo donosio
im otetu čistoću vraćao ih u djetinjstvo

bijaše istodobno i korijen i plod znao je postojati
uspravno pod zvijezdama svojom zauzetosti da nebo na
nas ne padne i nebesa nestanu

prvotisak

MILAN DRAŠKOVIĆ
(1951.)

TRAGOM ANTUNA BRANKA ŠIMIĆA

Zavodnik. Zavedena. Dva tijela - blagoslov.
Aprilsko snatrenje bez ljubavi - Bog mučitelj.

Preobraženja. Pjesma i ćutljivi prijatelj.
Raspeće i prenuće. Himnos, idila slova.
Eh, Hercegovina pod proljetnim zvijezdama!
Ogledalo, pogledi, mjesečar i lutanje.
Bog i gradsko popodne. Povratak, otkupljenje.
Radost tišine. Mati. Susret pod jablanima.
A bilo je nekoć. Grad, ulične ljubavi tren.
Žene. Traženje žene. Kitty, Ana, gle – Heba!
Ej, učiteljeva kći. Marija... more treba!
Nostalgija. Samoća. Smrtno sunce. Izgubljen.
Jedanput ljubiš, nikad više. Života nema.
April u dubravi. Na kraju – posljednja pjesma.

Hrvatski književnici – baština prošlosti i sadašnjosti u ritmičkom jeziku - svezak prvi, Diskurs, broj 10, 2021.

IVAN MARIJANOVIĆ
(1951.)

HOMINIJADA

(A. B. Šimiću:
Pjesnici su bolest čovječanstva
- jedino njih srce boli!)

Rijeke
rijeke su suze Zemljinih očiju
Planine
bijele grudi iste trudnice
A more
more sinje nabrekli je trbuh
što zdvojno rađa nadu izdišuću
stisnutu kliještima smisla i apsurda.

Grč još nije ni saprao mrlju
Hirošime niti Auschwitza
I još peče varka kod Katyna
i odliježe jauk Bleiburške kolone
i smrde leševi pod kmerskim čizmama.

"Lude majke" Buenos Airesa
mole blagi vjetrić osvježenja.
Sa Siona rijeka zala teče,
krvlju plaču cedri libanonski.
Može l' krik izdahnut u Sibiru
kad od Litve pa sve do Kabula
ista usta istu traže pravdu?
Ima l' dosta rubaca za suze

da posuše suze Inda i Gangesa
i one krokodilske Moskve i Washingtona?
Je l' ostalo Maou boje crvene
da oslika zapad sunca nad Pekingom?

Nije, ljudi, Zemlja kugla bezosjetna,
već živo biće, sklupčano u boli,
što opet rađa,
i zato krv joj teče,
teče sve dok vrpca pupčana
ne uvene na dlanu oca Sunca
što vremenom mjeri dubinu rane
i razmak od smisla!

Oče, razbij ploče, Zagreb, 1993.

VRISAK DUŠE

(A. B. Šimiću)

Grad žene noći zvijezde
razvjezdao se u zvijezde
u bolest i preobraženja
pretačeš u rijeke stiha
naškost naše umjetnosti

Čovjek ti najviša forma duha
anarhiju višega reda žudiš
odstvarujuć unutarnju formu
dušu našu hercegovsku uskrsavaš
vraćajući djevičanstvo stvarima

umjetnost ti unutarnja glazba
a zvuk golotinja svih stvari
vrisak – jedini glas stvarnoga duha
a potrošenu kulturu formu bez sadržaja
predaješ kriticima - usidjelicama

Sedmi pečat, Zagreb, 2004.

PERO PAVLOVIĆ
(1951.)

SVEMIR PJESME

A. B. Šimiću

Više od ičeg, uzvisiš riječ ljepotom i smislom
I iz iskrice, zračka, tračka, prosinu slapovi svjetlosti
Istina, iskon – život opor ustrajan i nedovidan
Vrijeme je mjera svih stvari, pojava i čeznuća
Vrijeme u latičju vječna stiha kruni sklad
Vrijeme i mijena odveć su se urotili, srodili
I kada i kako pronaći i razbistriti put
Od trnja, bola i truda, do Sunca i zvijezda
Sad se već i san promeće u prhku i krilatu javu
Klice dragosti i žara niču u preobrazbu
Zaustiš prvi propjev – i more se ljubavi porodi
I ti si velik, kakav jesi, dadneš se u ushit i lijet
Zadobiješ ljubav jedne žene osmijehom na licu
Taj brijeg na kojem često miruje tvoj pogled
I tek kamenje se golo plavi, maknut će s
I pjesnici više nisu čuđenje u svijetu
I život promjenljivi naš nije život na oblaku
I stari fratar, lica kao s drugoga svijeta
Odgonetnuo je, evo, tajnu mističnih glasova
I sve stvari nisu nijeme, mrke, mutne, tvrde
One te ne mrze, one ti se dive
Siromasi koji lebde između života i smrti
Živnu od podne do podne u tvom zlatnom glasu
Nadošlim valom buja i raste oživotvorenje
Zarno, zanosno, kliktavo – i penje se k nebu
O, nebo naše, modro južno južnjačko naše nebo

O, dušo ustreptala, umilno udivljena vilovita dušo
S kojeg vrela si pila čudesnu snagu nadahnuća
Radosti živa, kada se približiš blisku dragu biću
U blizini toj otpočne disat beskrajan svemir pjesme

Što pjesnik nosi u torbi, Mostar, 2005.

NEVENKA KOVAČEVIĆ
(1952.)

GLAS MRTVOG PJESNIKA

U vrtu pred mojom kućom
mlada smokva na vjetru
krhke grane sagiba
a u ruci mi zbirka pjesama
Antuna Branka Šimića

Pogled bacim kroz prozor
gore put Peruna
vidim ga dobro iznad kuća
koje mi ne priječe pogledu
u jednom trenu učini mi se
iza njega uzdiže se brdo Klobuk

Napnem uši i osluhnem
kako vjetar kucka grančicama
iz daljine čujem neke nejasne glasove
kad malo bolje osluhnem shvatih
to mrtav pjesnik meni zbori:

„Čovječe pazi da ne ideš
malen ispod zvijezda
pusti da cijelog tebe prođe
blaga svjetlost zvijezda

Da za ničim ne žališ
kad se budeš zadnjim pogledima
rastajao od zvijezda

na svom koncu mjesto u prah
prijeđi sav u zvijezde“

Pjesniče
još si tu na svom brdu
opireš se vremenu koje nas ne štuje
u grmlje zavlačiš ruke
s otvorenom ranom na dlanu
kako bi vratio vrijeme bezbrižne mladosti

Još si tu na svom brdu
nosnice ti pune svježeg zraka
hrašće te prepoznaje kao brata
koji ni mrtav nije odustao
od ljepote svoga kraja

prvotisak

DANICA BARTULOVIĆ
(1953.)

PJESNIČE DRAGI BLISTAVA STIHA

(A. B. Šimiću)

Odavno ti si prošao kroz ona tajanstvena vrata
ne znamo jesu li bila uska ili široka
od običnog drva ili od zlata
jesi li među svojim zvjezdicama sretan

Tvoja duša rijeka je čežnje u stih utkana
i dalje nam misao k vječnosti uzdiže i podiže krila
knjiga tvoja pod trepavicama sniva
i katkad suzom zasja
ona je livadski cvijet koji ugošćuje radišnu pčelu
i treptavog leptira
hranjivi klas žitni iz zemlje crnice
kreposna maslina u kamen ukorijenjena
galebovi što bjelinom oči mame dok odnosi ih visina

Pjesniče dragi čija riječ srce miluje i dušu dira
dok Bog duboki sveti san sniva
kradom trusi s kojeg nebeskog stabla
kapljice rose plave
u kojima sjaju ona peludna zrnca od srebra i zlata
da osvježi nas i podignemo glave
budemo katkad slatka ptica pjevica
u ove gorke i tmaste zemaljske dane

prvotisak

MILAN BEŠLIĆ
(1953.)

ANTUN BRANKO ŠIMIĆ

Sam
koračaš
kroz
plav suton
i
svjetlom
hrvatskoga jezika
obasjavaš
put
„da ne ideš malen
ispod zvijezda!"

Boje riječi, Zagreb, 2024.

IVAN GRLJUŠIĆ
(1953.)

A. B. ŠIMIĆ

Nestvaran lebdim
preko ljušture tijela.
Svjetlost. Plavi san.

Smiješi se svijet bivajući mekšim, Split, 1994.

FABIJAN LOVRIĆ
(1953. - 2023.)

DOLAZAK U NEBO

Antunu Branku Šimiću

Kada dođem u nebo
Onda ću vidjet Tebe.
Za sada, brojim stube,
Za sad se s mukom penjem.
Vode me ruke tuđe,
Tvoji me stihovi ljube.

Kada dođem u nebo,
Taj napor vičan brijegu
Imat će osmijeh mora
I razdragane kupače,
I pjesma će iz tebe
U mene da se pretače.

Kada dođem u nebo
Prići ću Tvojoj ruci
U kojoj neobjavljena knjiga
Patinu vječnosti nosi.
Otisnut ću je u suncu
Sa svemirom u kosi.

Kada dođem u nebo,
Nemoj mislit da ne ću,
Malene bit će zvijezde
Da nas pokriju sjajem.

Jer kad sam znao na Zemlji;
I s Tobom znat ću da trajem.

Podaca, 5. srpnja 2008.
Subota, 16:35 sati.

prvotisak

ZDRAVKO NIKIĆ
(1953.)

ZAVIČAJNI TRIPTIH

(A. B. Šimiću)

zgasnule zrake zubatog sunca
na plavoj
skamenjenoj vječnosti

moj Branko

siromasi se prejeli
pretile trbuhe
pustili

u plavom prozoru
na treperi
plamičak mjesečine

samo
poneki gavran grakne
ponad Gradine

vječnosti
plave
skamenjene

(Mostar, 24. listopada 2008.)

Zavičajna rapsodija, Čitluk – Grude, 2016.

ŽELJKO REINER
(1953.)

JE LI SMRT SVRŠETAK SVEGA?

Antunu Branku Šimiću

smrt jest u tebi
od samog početka
ali ne boj se
ona je samo dio života
tvoj svršetak nije početak smrti
to je tek trenutak
prelaska iz jednog oblika života u drugi
u kojem ne kraljuje ona već
On

Uronjen u Tvoju svjetlost - On i pjesnici, Zagreb, 2020.

KATICA BADOVINAC
(1954.)

A.B. ŠIMIĆU (18.11. 1898. – 2. 5. 1925.)

Ušetao si u moje snove
stihovima ispunjenim
bolnom samoćom.
Čujem tvoj glas iz dubine
kako šumi tiho, tiho:
„Ja sam pored tebe.“

Možda sam baš ja nježno
pružila svoju bijelu ruku
u tvoj nemir, gorčinu
odvodeći te u svoje plave noći
da među zvijezdama plešemo,
svečano, uz šum mjesečine
ponad kristalnih voda
i da samo jednom ugledam
blagi osmijeh tvoje duše.

Hrvatski književnici – baština prošlosti i sadašnjosti u ritmičkom jeziku - svezak prvi, Diskurs, broj 10, 2021.

SNJEŽANA JELINIĆ
(1954.)

OPOMENA

(A. B. Šimiću)

O da je
samo jedna
pjesma
zlaćanu zoru
ugledala
opomenom
bi
opominjala
opomenom
put ukazivala
opomenom
na
zvijezde
upućivala
opomenom
samo nebo
otvarala

prvotisak

MILJENKO MURŠIĆ
(1954.)

ANATOKSIN

anatoksin, - ina *grč.* (isp. toksin)
razotrovljen otrov, tj. otrov kojemu
su kemijskim putem uklonjena otrovna svojstva

.....[2] je anatoksin u svijetu

On/ona ide zemljom i njegove/njene oči
velike i nijeme rastu pored stvari

Naslonivši uho
na ćutanje što ga/ju okružuje i muči
sveta je vodica u svijetu

Niti koristi biti škodi
u svijetu

Skandalozna kronika, Velika Gorica, 2004.

[2] Napiši svoje ime. Napiši bilo čije ime. Razmisli.

LJUBICA BENOVIĆ
(1955.)

POVIJEST HRVATSKE KNJIŽEVNOSTI

Frangeš ne voli Šimića.
Njegov mirni, tihi, profesorski stil kao da se utajuje i unizuje, ulijega pod lomom književnih autoriteta. I, ti tonovi, dugopotezni, autoritarni su i nedostupni.

Što bi se moglo zaključiti pod činjenicom da je Frangeš u svoju knjigu zatvorio vrata svim Hrvatima iz Bosne i Hercegovine? Ništa. Autorova
knjiga nije mogla biti poslana kao jedna jedina istina na svijetu. Makar je ozračje bilo upravo pogodno i za tu mogućnost. Stoji i to.

Uz navedeno, stoji i činjenica da sam mnogo puta u različitim trenucima iz nje uzimala podatke, bilo potrebne za nastavu iz književnosti i jezika bilo iznuđujući neki tekst koji se u trenutku činio najvažnijim. Diveći se ljepoti sklada riječi koje su sigurno tekle iz profesorova odnosa u kojem je ljepota zauzimala posve bitno mjesto.
Ona se igrala. I umiljavala. I sjajila. Mnogo je bilo takvih trenutaka koji su poslije nestali kao da ih nikada nije ni bilo.

Rekonstrukcija prolaznosti, Zagreb-Sarajevo, 2006.

RADOSLAV BOŠNJAK
(1955.)

SVE JE ISTO ILI MOŽDA NIJE

(A. B. Šimiću)

Gotovo da je sve isto:
vjetrovi,
zime,
tijela,
bakterije koje nas jedu;
ples,
ljubomora,
otkupljenje,
sunce, pogled i ručak siromahâ,
Marija koja se smjerno prignula,
pred zakonom koji tako hoće.
I nađeni Bog,
u stvarima oko tebe,
u zvuku i muku.
I nemoć pjesnika.
I onaj brijeg koji se ne će maknuti.
Sve je isto, a možda i nije.
Čini se,
opomena posta odveć tužaljka,
jer nismo pazili.

Tajna sjete, Tomislavgrad, 2002.

ZDRAVKO KORDIĆ
(1955.)

(*A. B. ŠIMIĆU*)

U mojoj pjesmi smrt
more raspoznaje
More što ide nam u susret
svaki dan
i svaki tren
nam je bliže
O Bože, tijelo moje
što patnju ćuti
razapetu smrt danima
I noćima
San i nezemaljsku stvarnost

Izbaviti mrtve od smrti,
O Bože,
ne poznam sebe,
ni môre mrtvih
Daljine odvlače zvijezde
Bjelina se bliži mom kraju
Tamni predio u srcu!
Materinstvo naših majki
I zemlja humska
Cvjetni trg mojih misli!

Kostur vremena i naše lomne ljubavi; umirući dan
Mrtvi dan osamljenih misli.
Kamenite zvijezde grimiznih snova
More u očima i zrcalo bivših dana

Što to more čeka,
što tjeskobu dulji
u pjesmi samotnoj noći
okus crnoga mora

Tragovi i snovi, *Sapho,* Rijeka, 2006., II. izdanje

ZORAN KRŠUL
(1955.)

LICE

A. B. Šimiću

Ja jedini stojim na kiši
dok oni motre moje lice.

U cijelo lice oni tako stanu
stoje –

U njihovim je pogledima
tijesno
i onda je to – tvrdo lice
i maleno

i mi skupa tako stojimo
na kiši
tvrdi i maleni

Motrišta, br. 42-43, MH, Mostar, 2008.

MILE STOJIĆ
(1955.)

ŠIMIĆEVA OPOMENA

Mi smo bez ljubavi i zalud želje nemoćne i kratke
anđeli, ta bespolna bića, naša su djeca kao i versi
što otvaraju nesanice nam hrleći s bridova zbilje
u naše mutne zjenice isponova, u naše mrtve zemlje

Dječaci smo štono prelijevaju more – nemoćni čarobnici
zagledani u pustoš pučine, ažurne slike, magličasti
snovi o promjeni svijeta! i naše oči naše tamne oči
bdjet će uvijek nad ponorima, o olujama ljubavi,
u tišinama krajolika

Priznanje, Zagreb, 2007.

IPSILON

Dobio sam na dar raspelo, rad akademskog kipara Mile Blaževića, korpus bez drvene podloge, obješeno ljudsko tijelo, koje asocira na znak ipsilona. Nitko, naime, nije siguran da je Spasitelj bio razapet na križu, znaku kršćanstva, nego se spekulira da je završio na stupu, uobičajenom načinu smrtne kazne u Rimskoj Carevini.

Stoga je i oblik križa upitan: franjevci, na primjer, nose križ u obliku slova T (grčki tau), ali kako god bilo, obješeno ljudsko tijelo uvijek podsjeća na znak ipsilona. Y, čavlima fiksirane ruke za horizontalnu gredu na kojima visi proburažena utroba i okrvavljene noge, prikovane za vertikalni stup.

U matematici je znak križa (X) konstanta, dok je grafem ipsilona (Y) oznaka za varijablu, odnosno nepoznanicu. A to znači: križ je stalan, a ljudska tijela se mijenjaju, jer svaki
od nas ima svoju golgotu. Što bi rekao A. B. Šimić, „svaki od nas sin je Božji, što je s neba u bijedu svijeta sišao“.

„Drago mi je da vam se taj razapeti komad pečene zemlje sviđa“, odgovorio je umjetnik na moju zahvalu, aludirajući na hercegovačku crvenicu od koje je križ ispečen, na našu zemlju koja je križ za sve nas koji smo u njoj rođeni.

ONO ŠTO SI MI DAROVALA, HRVATSKA

Ono što si mi darovala, Hrvatska
Jesu tvoje knjige. Stihovi tvojih pjesnika
Spisi Hektorovića, Ujevića, Marune
Gudelja, Šimića, Kaštelana
Divovska enciklopedija tuge.

Neki davni divni prijatelji
Koji su stvarno, koji u meni umrli.
Vika djece po prinudnim smještajima.
Zahvaljujući tebi, ljudi među kojima
Sam odrastao ginuli su na Soči i na
Staljingradu, vjerujući da čine
Besmrtna djela.

Ono što si mi darovala, Hrvatska
Jest čudesna boja akvamarin, koju vidjeh
Prvi put kao dijete na dubrovačkoj Porporeli
I od tad postadoh nijem. Jedno veliko čedo
ostalo bez roditelja. Grana koja plače.

Ono što si mi darovala, Hrvatska
Jesu duge samotne šetnje maksimirskom šumom
Šapat očajnika pod krilom vatrenog anđela
Zahvalnost što si mi odškrinula vrata
Kad bijah na rubu jedne od bosanskih
Masovnih grobnica.

Danas, kad hodam kao stranac i duh tvojim
Usnulim gradovima pitam se: hoće li
Kucnuti čas kad će se mržnja prema tebi
Pretvoriti u milost.

A kada se to dogodi
Kad se tvojim prostranstvima
Začuje glas roga, kad tvoji pjesnici
Budu udarali u cimbal radosti
Prisjeti se jednog što su mu stihovi
Izgorjeli u ognju, pjesme nestale
U Republici zaborava.

Poreč, srpanj 2014.

POD KOČERINOM

Prošlo je stoljeće poezije. Ponovo pod Kočerinom.
Božje mašinice zuje i skupljaju med, iz grmlja se javlja šturak
Nadrealizam je oslobodio svijest, ali nije ostavio sklad
Oblak na nebu podsjeća da je prošlo vrijeme bijelih jaganjaca
Ekspresionizam je nihilizmu dao neponovljive forme
Kao „svijetle časove u tamnim životima ljudi“ - Šimić.
Benn i tamni sjaj nacije, Brecht i pohvala socijalizmu
Sve se to utopilo u eonima razaranja, u potocima vremena.

Pound je razbucao Eliotove teorije, estetika se zaglibila
U topografiji logora za masovno uništenje. Filologija - kuga
Filozofija - mržnja, estetika - rat. Nakon proloma
i oluje sad toneš u modre virove
Sretan što te nevrijeme izbacilo na prvobitne hridi
Nebo je kristalnoplavo, miriše jugo, djetlić morzira na hrastu
Pa onda Poljaci sa svojim beznadežnim paradoksima
Pod čizmom Staljina, s druge strane Ginsberg i Kerouac
Goli i mrtvi, u divovskim pustinjskim labirintima.

Opet je ljeto. Platane šumore mir, lasta izvodi svoju piruetu, sunce tone k zapadu. Hercegovina
Ti poručuje da sve zaboraviš i predaš se ilirskim nimfama
Jošte bugare slijepci, Homer i Jorge, ganga u daljini
Prošlo je vrijeme ljubavi, sklupčaj se u šutnju, srce moje
I poslušaj riječi dida Vignja što šumore iz kamena:
„Molu vas

ne nastupaite na me, ja sam bil kako vi este
Vi ćete biti kakav esam ja.“

Ovo što nas je ostalo, Zagreb, 2014.

VARIJACIJE NA ŠIMIĆA, I

Naša ljubav čedo je našeg straha
i što je strah veći naša vezanost je veća

Naš strah hrani našu ljubav
Strah od tuđine
Strah od svijeta
Strah od smrti

Strah raste. Mi se bojimo svega
Hoćemo li se
na koncu bojati jedno drugog?

Mi vjerujemo da ćemo jednom
svladati naš strah
A onda će umrijeti naša ljubav.

A kad umre naša ljubav,
onda će prestati naš život.

* * *

U našem rječniku riječ volim te
Znači spasi me od progonstva

Riječ sloboda
znači mali cvijet koji nikad neće
biti darovan nama

Riječ sreća
Spasi me od okrutne smrti

Riječ budućnost
Spasi me od mračnog zaborava.

* * *

Sve što je božansko trenutno je
Vječnost je izmišljotina đavola

Ljubav je časovita i prolazna
Mržnja je vječna

Sve je na svijetu vječno
Samo je ljubav prolazna

Mi boga otkrivamo u poljupcu
smiješku, pogledu, dodiru

Pa ih onda ponovno pronalazimo u sjećanjima
kako bismo dozvali izgubljenog boga
i lakše podnijeli
mutnu rijeku godina
Mi hranimo našu ljubav našom krvi.

Među zavađenim narodima, Zagreb, 2009.

DUŠKO GRUBOROVIĆ
(1956. - 2006.)

MOŽDA NIKAD

A. B. Šimiću

Možda nikad
neću znati
tko to noću
zvijezde pali

zato što sam
ja na zemlji
ispod zvijezda
tako mali

Nemoj biti sama, Zagreb, 1996.

ANĐELKA KORČULANIĆ
(1956.)

SVIJETLA RIJEČ

A. B. Šimiću

Ti si uslišen, vraćen Bogu,
s kratkog izleta doveden koncu želja,
nevezan dûgom
za crnu zemlju i tvrdi kamen,
slobodan od težine izmučenog tijela.

Ja pjevam život odsviran na harfi,
zbratimljenog sa smrću i prije smrti
pjevam tebe,
bijelu dušu u bezdanoj tami.

Rasut u zvijezde, preobražen u treptaj,
padaš bez glasa
na lica mladih nasmijanih žena,
pod zgasnutom lampom svijetla si riječ.

Crvenim cvijećem ljubavi zakićene
nečije drage, ne sluteć´ ti blizinu,
razvezuju
svilene uzice plavih plašteva
i golih tijela podaju se vjetru.

Šumore pjesme kroz noć,
šumori vječnost
u teškim kosama.

prvotisak

VLATKO MAJIĆ
(1956.)

ŠIMIĆ

tijelo bi htjelo
i krikom modrim
lovor biti

Krila nad vodom, Zadar, 2006.

DRAGO MARŠIĆ
(1956.)

BITI ZEMLJA

A. B. Šimiću
i majkama s crnim šudarima na glavi

Sve u tom jest
Dano i sazdano
Biti grumen
Raspasti se
Biti zemlja

Gorku zemlju
prožilili
bajami gorkulji

prvotisak

RUŽICA SOLDO
(1956.)

A. B. ŠIMIĆU

Pazio si da ne ideš
malen ispod zvijezda
i bio vječito
čuđenje u svijetu
smiješak planinske vile
duša prepuna sunca
himna mirisnom svibnju

Bio si plamen čežnje
krijesnica sjajna
mlad, poletan i dalek
zagrljaj tople hercegovačke
noći u
beskraju svemira

Odlutao si
plavim stazama
s mjesečinom u kosi
preplašen krikom čudne ptice
ni slutio nisi
da si se uspravan i svečan
otkinuo, poletio, prhnuo
zauvijek prešao
u zvijezde

prvotisak

PETAR S. UJEVIĆ
(1956.)

POVRATAK

Antunu B. Š.

vrijeme sporo toči sate
sate u prazninu
idu kuće i oblaci
idu sjenke
noću u daljinu
beskonačno kaplju sati
kaplju sati
vrijeme curi
krici oru površinu
prolaznici
tromo plešu
mukom plešu
ples do sjete
oči stoje
kose kriče
korak žuri
žuri sporo
potajeno
korak žuri u prazninu

(za mojim stopama
zapadat će
bijel
visok
snijeg)

Pismo, Split, 1981.

PETAR VULIĆ
(1957.)

OPOMENA

"Čovječe, pazi da ne ideš
malen ispod zvijezda..."

A. B. Šimić

Antikr(i)sti, ateisti,
svi fašisti, komunisti,
sotonisti, lenjinisti,
staljinisti, masonisti,
titoisti, Zlî – nečisti...
Vidjeti će svoga Boga,
vidjeti će Raspetoga!
Vjerovali ili ne,
vidjeti će jasno sve,
kada za to dođe vrijeme
i kad srca im zanijeme,
čim u Paklu s' počnu peći,
kasno pak će priznat – reći:
"Drugarice i druzî moji,
Boga ima – Bog postoji!"

25. travnja 2001.

Bili smo Tuđmanovi vojnici, Imotski, 2009.

ANTUN LUČIĆ
(1958.)

BESMRTNO ISKUSTVO

Uz otkrivanje spomenika A. B. Šimiću,
u mostarskom središtu

Po spomenu dobi ime sklono stihu
jer imade osjećaje, ticala sunčana.
Usto iskustvo jedino zamijeti lice:

zauzet za jedinstvo, čistoću kojoj
neki Podvajatelj nema što oduzet,
i proturječju vazda ozbiljnom kao

vlastiti kraj, dok se prinosiš do u
krik, koprenu koju odgrnu od
koljena mlada za putove dojduće.

UOČNICA OTKRIVANJA SPOMENIKA A. B. ŠIMIĆU

Primio je s *Preobraženjima* Šimić na sebe i *Otkrivenje*. Obučen u bijele haljine, on ne prekorava one koji ne shvaćaju bit jezika. Takvo što čini jer ljubi i žuri se stoga što se uskoro prelistala, ili se zatvara, otvara njegova knjiga *Otkrivenja* od sedam pečata. Iznjedruje se glas poput trube – poziva ljude od svakoga plemena, jezika i puka.

Pridružujemo se viđenju na ozemnim prostorima sna s kojih se skida plašt da progovori nam puna istina. Viđenja s neba su otvorena vrata pa dopire evo njegova riječ, misao, askeza, duh...

Ovdašnji su književnici pristali uz pjesnika "tijela i siromaha" častiti godišnje stihovane uspješnice istoimenim spomenom. Nemali broj njih posvećivali su mu "s dubokom ljubavlju" svoje knjige, poput pjesnikinja u zbirci *Usred jarka sunca*, alegorije hercegovačkog podneblja.

Da je u kakvome statusu danas bi Šimić, pjesnik zvijezda i opomena, bio samostalan i neovisan umjetnik i ujedno pripadnik svih nas. Bio bi i ostao takav jer je oslobođen svega suvišnog. I otuda može biti među najistaknutijima po duhu i na tuzemnom pjesničkom Olimpu.

S mistikom iz drinovačkih perivoja do u mostarska priobalja, tim pravim Nestorom suvremene baštine pjevanja i mišljenja, nema nikakva razloga biti izvan zadovoljštine jezika i nama posuđena svijeta.

Zbornik radova s Međunarodnoga znanstvenog skupa o hrvatskom književniku Antunu Branku Šimiću, Drinovci, 5. i 6. rujna 2008.

MLADEN VUKOVIĆ
(1958.)

PJESANCA BRAĆI ŠIMIĆIMA

Antunu Branku i Stanislavu

Šimićevi susreti opet zovu
Iznova ću preko sivog brijega
Mirisati sljez, kupinu na krovu,
Ilinštak ih ubra prije bijega.

Ćuk i noćni zrikavci gangu piju
I *Jurišom* sletio slavuj na glog,
Dugine boje kaplju poeziju
Razvezao se stih u slobodni slog.

I u trinaest ljeta spleo djelo
Nove lirike *Preobraženja* lik,
O siromasima ciklus još ječi.

Vrlo mladu smrt mu uze tijelo
Cvrči sa kamena unutarnji krik
Izravni stih čitatelja liječi.

prvotisak

IVAN ZORETIĆ
(1958. - 2025.)

A. B. ŠIMIĆ

Slušao sam pjesme
Antuna Branka Šimića
u tunelu gornjogradskom
usred mraka

Na tamnoj podlozi
puno lijepih boja,
osobito plave,
u svakom pogledu

Ta hercegovačka narav
se očitovala poput sna
i snatrenja i čuda.

Kao u zibki čovječanstva

Podstranska revija, 13. lipnja 2017.

MILJENKO JUKIĆ
(1959.)

BRIJEG

A. B. Šimiću

Posadio ga netko da me prisluškuje.
Pomislio bih tako da ne znam sve o tom

brijegu s uhom prislonjenim na zemlju
u dvorištu ispred kuće.

Oči su brijegu golo kamenje, pradjedovska kuća
pas koji reži i na bose korake.

Brdo ne više od hrasta: uz njega sam se verao
stazama koje je vučji čopor probio za sebe.

Vidokrug s vrha dopire u nedogled.

Dvanaest sekunda kolovoza, Podstrana, 2021.

BRUNO MAJIĆ
(1960.)

DVA SVJETIONIKA

braći Šimić

Prkosno stoje i zbore
iz mora pjesme snagu crpe
njihova poezija bistra i čista
ko voda iz didova zdenca

Pjesma im svjetlo putokaz
s nama u stihovima dišu
svima nama i mlađima
što tek počinju pišu

Rođeni s pjesmom na usnama
neimari stiha iz kamena tvrda
njihova se pjesma čuje i štuje
daleko preko sedam brda

Majka Hercegovina ponosna što rodi
iznjedri sinove svjetionike stiha
neka nas njihova svjetlost vodi
pjesma je život – rijeka tiha

Napuštena obala, Slavonski Brod, 2020.

HRVOJE PEJAKOVIĆ
(1960. - 1996.)

MEHANIZAM

Iz moga svijeta, gdje si bila čudo…
A. B. Šimić: "Tužaljka"

Ostaješ? Odlaziš? U bilo koju, iz bilo koje od tih tuđih kuća gdje lica razmijenismo za vrtlog, vrtlog za ponor, ponor za vatru, vatru za krila, krila za oči oblijepljene voskom, na istom, prastarom licu.

Nevjerica, nesanica, Zagreb, 2003.

DELIMIR REŠICKI
(1960.)

A. B. ŠIMIĆ

Odmah
iza usijanoga podneva
kada najkraće i najbolnije su sjene
ja koračajući
ispred sebe ugledam onu samo moju
i mjerim njome koliko još ostalo je
od ljeta do smrti
u prašini neke daleke
crljene zvijezde

svjetlost će mi zauvijek
svući bolesničke halje
i odjenuti se u me

Ezekijelova kola, Zagreb, 1999.

MAJA GJEREK LOVREKOVIĆ
(1961.)

ANTUNOV BIJEG

Jednom sam napisao pjesmu
Koja se pjeva. Tek ugrušak osjećaja
I misli koje se često čuju.
Riječi su dolazile same, kao oblaci
Koji iznenada bljesnu, a zatim
Providne kapi u ljeto razliju oluju,
I ostanu samo spora zrcala što hlape,
U srebru, živi rasuti brzaci,
A na zemlji vodom iscrtane mape
Kao mrlje voska u samostanu.

Pitao sam se, što bi učinio sokol?
Ili mladi vuk, ranjen nevidljivom strijelom?
Umiru li od ljubavi ptice? Ostavlja li
Srna zbog mužjaka svoje mlado? I što učiniti,
Živ, s mrtvim tijelom? To su uglavnom
Bile te riječi, izgovorene glasom koji drhti,
Čak i jeca. Sramio sam se sebe već
Sljedećeg jutra, ali stihove se odnijela
Zaljubljena djeca, što rugaju se jadu.
No ljubavnik je umro, ali ne i pjesnik
I tama nije dobila svoju okladu.

Zatim godinama mir. Blagoslov neba.
A onda sam čuo nekog kako je pjeva,
Tiho i usredotočeno, kao da miluje sjenu.
Skoro sam kleknuo i zamolio za milost,

Poželjevši da se bacim u naručje kamenu.
On je još glasom češljao njenu kosu,
Podizao joj kapke, silio je da hoda,
I kontinenti su se raspršili kao oblaci.
Ponovo, sve uokolo bila je samo voda, voda.

Jednom sam napisao bezazlene riječi,
Sada me prate kao ruža tetovirana
Na čelu, ili broj utisnut na šaci,
Ožiljak i hod onoga koji je tek pao,
A ustao kao ranjenik. I ptice znaju
Te stihove, a ribe ih izdišu u mjehurima
Zraka, i uporno ponavljaju.

Anđeli se smiju iz prikrajka, jer jedne
Noći, u pjesmi, zaledio sam snove,
A sada ih ponavlja i ritam mojih koraka,
Kao da na lišću stalno crtam njene oči
I tisuću puta zapisujem isti stih. Ali u kutiju
Od zrcala ona nikad neće doći. Ni u krhotinu
Zvuka, nedovršen poliptih. Davno, s tišinom
Se vjenčala. I pobjegla, blažena, od pjesnika,
Od svih. A ja je tek kao ružu Bezimenu usnih.

Posvećene pjesme, Zagreb, 1998.

ZORAN ANTE JURIŠIĆ
(1961.)

PJESNIKU

A. B. Šimiću

U pjesmu večeras prijeći ću!
Iza mene drugo već ostati neće
Osim ovih pismena po papiru
Trovača duše krvavih i bolnih
Vatrenih noževa
I križa u očima
Zbogom svjetlosti,
Zbogom muko, zbogom radosti
Sa ushitom večeras odlazim
Neka me pjesma isprati
O, da bar me dočeka
Tvoj osmjeh
Ispred beskrajnog i tajnog
*tamnog zastora**

Izabrane pjesme, Podstrana, 2013.

**A. B. Šimić – Ništa nije moje...*

ZRINKO ŠIMUNIĆ
(1961.)

SCHERZO

Kakav li sam to pjesnik
pitam se
pitam se

Ogledalce!?

Krleža bi me, vjerojatno
smrvio
u vlasulji
svoje razularene ironije cičavog uma

Vonjalo bi na očinsku
dobrohotnost
tatine enciklopedije izdanje '57-e

O, crljeni bi vihor planuo
na sve moje
nestašne laži, scherzo
u kolomazu

Bio bi ranjeno pseto
tihi cvilež
i spori lizaj rane

E, a tek Antun Branko ...

Pa, on bi me otmjeno
zaobišo

kapucinski skromno
u čistoći stila
- čisto

Ta zašto da se troši,
na tu
Gloriju
neobuzdanih riječi:

Ta, zna li taj
o čemu uopće pjeva, guguće
il' mijauče
kad ne pozna floru i faunu
hrvatskih voda
šuma ...

Puknut će
od muklih prispodoba

(1997.)

Pustolovina, Čakovec, 1998.

DAMIR PEŠORDA
(1961.)

POSLJEDNJE GODINE ŽIVOTA

K Bogu izgubismo pute
Pjesnici stoje pred ništavilom, i ćute
B. Šimić: *Prazno nebo*

Antun Branko natmuren korača
Gornjim gradom, zastaje
Pred jednom kućom i čita: "Ovdje je posljednje godine
Života proveo hrvatski pjesnik Antun Branko Šimić"

Ulazi –
Prepravlja jedan stih koji je okretao u glavi
Cijelo popodne

Hrvatsko slovo, broj 1049, 29. svibnja 2015.

NIKOLA ŠIMIĆ TONIN
(1962.)

A. B. Š.

Obraćam Ti se sa Ti.
I sâm sam od „onih“
što piše pjesme,
Antune Branko Šimiću,
jer „Ti“ govorim svima onima
koje volim,
koji jesu i koji nisu
„ČUĐENJE U SVIJETU“.
Golem; pod zvijezdama…
Među nama Ti
u sazviježđu,
stablo zvijezda…

prvotisak

IVICA ŠUŠIĆ
(1962.)

MJESEČAREVA SMRT

A. B. Šimiću

Cijelu noć klečao je na balkonu
Skupljao zlatne niti mjesečeve
Plavu noć grlio kao ženu

A dolje u polju čula se pjesma zrikavaca
I noć je sudbinom mirisala

Mjesec crvenožut okrugao
Sipao je ljubav i smrt
U snopovima

Koliko zlata i koliko kobi
Skupiše njegove ruke lake

Ujutro
Nađoše ga mrtva
I stadoše ga oplakivati

Nitko nije vidio
Komad plave noći
Na njegovim rukama

Nitko nije vidio
Dvije male zvijezde
U njegovim očima

Lišnjak, Imotski, 1998.

PLAV OD SUTONA

Antunu Branku Šimiću

Grad je popio moju krv
I moram odmoriti ovo tijelo
Dočekati preobraženje
Skloniti glavu u beskraj
U plavetnilo

I evo me koračam livadama
Dok sumrak polako pada

Skrivam dušu u travu i smilje
Pogledima umornim
Plivam po daljinama

Na brijeg se naslanja prva zvijezda
I mjesec iza obzora izranja

Zapad je sve boje k sebi privukao
Uskoro će ih ispod zvonika na brijegu
Žrtvovati

Ja lebdim između svjetova
Htio bih utišati ovu krv i otpočinuti
U očima se gase nemiri
Žedan sam sna

Jedino mi još čelo gori
Plavo od sutona

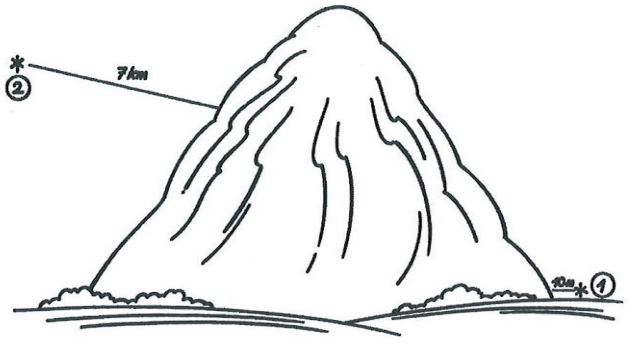
prvotisak

IVAN ALERIĆ
(1963.)

BRIJEG

Posvećeno A. B. Šimiću

Gledamo u isti Brijeg
od prvog plača
Svatko sa svoje
strane
S moje strane
plav je
do neba
ne vidim detalje
Ni kad se spaja
s nebom

①* *Pogled na brijeg A.B. Šimića*
②* *Pogled na brijeg Ivana Alerića*

Ispod umire Rijeka
i odlazi
kao i ljudi
Kad umorni
leći pođu vječno
na vrh Brijega
Mjesec u vodi
je tek stalan svjedok
crna noć
i okolo brda

Mi otići ćemo
On se neće maći
Već ostaje
kao
zaleđena vječnost

Krevet od kamena, Zagreb, 2012.

MARIO BILIĆ
(1963.)

A. B. ŠIMIĆ

velike su bile
tvoje oči
u susretu
s njom

produžio si
korak
za cijeli metar
kako bi je
što prije
zagrlio

nju si
pisao

usisao

i disao

njezino
veličanstvo
smrt

Rane zagledane u Nebo, Imotski, 2004.

SNJEŽANA LOVRIĆ
(1963.)

VELIKI PJESNIK

rodio se tu priko puta crkve
pjevao je o zemlji
kamenu
brijegu
majci
djevojkama
ljubavima
o smrti
i zvijezdama
i samo prešao u zvijezde
mlad

Čuvarkuća u tišini, Ljubuški, 2023.

MIRKO ĆURIĆ
(1964.)

PLAVA NOĆ

A. B. Šimiću

Ovo je tvoja noć
Samo tvoja
Sam si
Ispijena lica
Napušten
Jači od svih
Jači za mrak
Za crvena svjetla
Za modru prazninu
Za blijedo lice
Koje škripi pod nogama

Stigla je tvoja draga
Pratilja tvoga života
Sami ste
U tebi samom
Želi te!
Ti si ravnodušan
Ljubi te hladnoćom
Kričiš
Stigla je! Stigla je! Stigla je!
Više nisi Čuđenje!
Znaš!
Ali kasno. Prekasno.
Sada pređi sav u zvijezde.

Odlazak sa sretnih ulica, Đakovo, 2003.

TOMISLAV DOMOVIĆ
(1964.)

MUŠKE LJUBAVI

(magistrale trske)

Što je meni Gudelj?
bječva Biokova na gležnju jezika,
vučji zub u oklopu tenka

Što je meni Ujević?
zlatnik na plehu,
milosrdni kamen na gradskom pločniku,
bratimljenje kobi i krune

Što je meni Maroević?
križ među zvijezdama,
vosak paljenice među dvojbama

Što je meni Raičković?
komšija u selu bez kuće,
besjeda istoka u zapadnom krugu

Što je meni Kaštelan?
ošureni crveni pijetao u ohlađenom partizanskom kotlu,
biblijski list istrgnut iz tifusarskih pjega,
vraćen u pjege Sunca

Što je meni Baudelaire?
nesvjestica čuđenja u nerašivenim gaćama,
amplituda poezije u invalidskim kotačima svijeta

Što je meni Maćešić?
stvarnosna poezija prije stvarnosne poezije,
hrabrost bez pancirke,
povišeni leukocit u krvnoj slici nacije

Što je meni Šimić?
zagovor zvijezda u jeziku,
sudbina vječne zvijezde u plotunima prolazećih
kometa

Što je meni Hlebnjikov?
hljeb vilinskih dojki,
konjica tundre na nepotkovanim kopitima stiha

Što je meni ljubav?
Pokušaj da na jedan dan sličim Božjim
veleposlanicima u pšenici

Facebook

MILJENKA KOŠTRO
(1964.)

PISMO A. B. ŠIMIĆU

Pišem pismo
Poslat ću ga preporučeno
da tiho kao sjena što prije stigne gore
u središte tajni:

Treptaji Tvoje razgrnute duše
beskonačnost razmiču i plove.
Vrijeme se smiješka dok ih prebire
a oni kao krijesnice svijetle i vedre plavi svemir.

Ti nisi čuđenje. Ti si čudo nad čudima
u svijetu nas cvrkutavih.

Napustio si utrobu prolaznosti
a ipak previše ostao
među nama i u nama cvrkutavima.

U odajama vječnosti
Tvoji treptavi plameni dišu, trepere
nesvakidašnjim ritmom ugodna proljetnog
povjetarca.

Mahni nam sa zvijezda
kako bismo usnuli uvjereni
da od svjetla nismo zaobiđeni.

Šaljem Ti pozdrave iz naše trenutne zbilje
o kojoj ništa, psss...

Nedovoljno je reći: HVALA TI
Neizbljedivi stihovi, znaj
još uvijek po neprolaznosti mirišu.

Hrvatski književnici – baština prošlosti i sadašnjosti u ritmičkom jeziku - svezak prvi, *Diskurs, broj 10, 2021.*

PREDRAG LUCIĆ
(1964.)

KUBURA „ANTUN BRANKO“

(minuciozno-municiozni uradak Ivana Pištolja)

Kubure su luđenje u selu.

One idu šorom i njihovi meci
široki i tusti tuku posred glava
Naslonivši cijevi
na glavuše što ih okružuju i buče
kubure su vječno treptanje na čelu

Feral Tribune, broj 336, Split, 17. srpnja 1991.

DRAGAN STENEK
(1964. - 1999.)

KORAČATI

(A. B. Šimiću)

Kada stupa, tijelo je ptica u zaletu
Potom korak je igra teže i lakoće

Savijanje šešira u niskom kasu
nebeska je slika koračanja

Svaki obod bliži je ptica što se rađa
dalji, to je pobjeda zemlje

Pobjeda zemlja je u trajanju
igre teže i lakoće gdje konačno
izgleda metafora ptice ili kamena

***Krhotine smisla*, Zagreb – Sarajevo, 2009.**

MARINA ČAPALIJA
(1965.)

U STIHU SI

Antunu Branku Šimiću

U stihu si od mjesečine bijeđi,
tajanstvu pjesme tvojoj duši znane.
Lebdiš u plavoj sutonovoj pređi,

u vrtu krvlju dok cvjetaju grane
i ptica crnih krila kobno šume,
a tijelo svijetle zaboravlja dane.

Tjeskoba kraja misao obuzme,
dah smrti gladne nutrinu izjeda,
ostavi samo, kada sve oduzme,

svemira milost u blagosti zvijezda.

Terze rima, Split, 2023.

MARINA ALERIĆ BEBIĆ
(1966.)

RAZGOVOR S BRANKOM

Ima i danas takvih žena
Kao naše bake i matere
Što stare za vratima pravde
I nemaju ništa osim vjere

Bijele krunice i crni menculeti
Klupe straha i oči bola
I organi naši inokosni i beskosni
Slično kao i u tvoje doba

A na kraju čekaonice
Spalionice nada i bolnice
Nada je za siromaje
Kao milekuša pokraj groba

Lijepa je i lijepo miriše
Kratko živi pa je nema više
Između Nikte i Etera
Temida ne znam kuda smjera

Vae soli, Tešanj, 2018.

IVICA KESIĆ
(1966.)

NA ORUŽJE, PJESNICI

(Posvećeno A. B. Šimiću)

Malo je pjesnika - čuđenja u svijetu -
uzdignutih glava beskrajem što hode,
raduju se suncu, leptiru u letu,
nemirnim vodama bez jedara brode.

Sve manje je barda raskriljene duše,
sazviježđa istine versima što grle,
nasuprot zlotvora što vidike ruše
i paklenom ognju zaslijepljeno hrle.

Previše je podlih izroda, hijena,
koje ćudoređa razaraju gnijezda;
niska je obraza njihovoga cijena,
maleni će vječno kročit' ispod zvijezda.

Na oružje, pjesnici, sa stihom i rimom
iz srcâ prognajmo beznađe i sjetu,
a iz krvi vrele iscijeđenom himnom
probudimo usnulo čuđenje u svijetu!

Naoštrenih pera, svi na bastione,
koje diže mržnja i aveti laži
pa nek' se prolomi diljem vasione
vapaj pravednika što istinu traži!

Svjetionik, Kreševo, 2016.

SVEN ADAM EWIN
(?)*

MJESEČAR

*(*uz Šimićev *Povratak)*

Kad ptica krikne, ti zašutiš.
Zašto se plašiš svoje sjene?
Moju blizinu ti ne slutiš,
A usne su ti pune mene.
U vrtu drhte plave staze,
Ja hodam tvoga tijela gladan.
Tvoje se ruke bludno maze.
A ja uspravan. Svečan. Hladan.
Sva si vrela. Šapćeš mi ime.
Ja likom blijedim sve ti kvarim.
Priđi mi, draga. I zgrabi me!
Ne daj da vrtom mjesečarim.
Otjeraj Mjesec! Neka ode
Na onu stranu mrke vode.

---

* Vrlo plodni zagrebački pjesnik zadnjih godina na svojoj Facebook stranici objavljuje pod pseudonimom Sven Adam Ewin, navevši kao dan svog rođenja 15. studenoga 1970. Na drugom svom istoimenom (starijem, ali manje korištenom) profilu autora naveden je rođendan 10. prosinca 1971.

OPOMENA 2

zvijezdo
prvo
pazi
da ne hodaš iznad mene
slabašnog sjaja šeste veličine
drugo
zatitraj dok te gledam
da znam da me priznaješ za alfa mužjaka
treće
pusti
da te cijelu prožme
otvor moga teleskopa od 8,2 metra
četvrto
ne žali
ni za čim
kad okular upravim sjajnijoj od tebe
to spada u prerogativ najsnažnijh pjesnika
peto
tvoj je usud
da plačeš za mnom zvjezdoznanosno
da svjesno eksplodiraš od tuge u području neutrina
i da me stvoriš
od praha
zla
i sramote
to u dan šesti

OPOMENA 2 SUPERNOVI

Zvijezdo pazi
da ne sjaš malena
iznad mene!
Pusti
Da cijelu tebe prođe
otvor moga teleskopa!
Da ni za čim ne žališ
kad budem poslije zadnjeg pogleda
zatvorio okular!
Na svom koncu
eksplodiraj
i stvori novog mene.

LJUBAVNI ZAGRLJAJ

(uz Šimićevu *Zgasnuli smo žutu lampu)*

ne pali još svjetiljku draga
neka noć dovrši oblikovanje
tvoga tijela
u zrelo
ne pali još svjetiljku
noć je zla vještica
raspirit će u tebi strasti na tajnim mjestima
od čijeg će mraka pocrvenjeti bijelo svjetlo
jer bit ćeš zrela
ne pali svjetiljku
sve dok ne osjetiš završne poteze
majstorovih mekih jagodica
pečat papilarni
znaj
svjetiljka u tvojoj ruci
bit će puna ulja i ti ćeš mirno usnuti
u njenom lelujavom odsjaju
kose djevojačke

MOJA ZVIJEZDA

O, davna zvijezdo, ti majko majke moje,
Pramajko naša, ti žrtvovana ženo!
O, sveta zvijezdo, sveti se ime tvoje,
Neznano ime, zauvijek izgubljeno.
U času svoga samrtničkog hropca,
Usložila si jednostavnost svijeta
I načas si se zaigrala Tvorca,
Pišući urnom Slova Alfabeta.
I letjela su slova na sve strane,
Laka i teška, u poruci kodnoj.
I danas, eno, leže zasijane,
U dijamantnoj Knjizi. Periodnoj.
Da, to je bila Božanstvena Sjetva.
U svakom Slovu mi smo bili dani.
I što god da smo, pjesma ili kletva,
Slovima tvojim mi smo ispisani.
Od tvoje strašne porođajne smrti,
Živi još uvijek tvoja ostavina:
Osmero djece tvoje još se vrti,
Elipsom, oko najstarijeg sina.
Voljena zvijezdo, dok za tobom plačem,
Razbijam bijesno Kip Teleta Zlatnog
I sričem tvoja slova, što god znače
I mucam, mucam... Mucam nepovratno.
Može li Knjigu ispisanu kvantom,
Razumjet moje somnambulno biće?
Od grude zvijezde načinjeni fantom,
Zauvijek sebi zagonetka bit će.
Hodam, a kuda? Kamo? Kojim putem?
Suviše peku, zvijezdo moja sveta,
Te strašne sile, u me utisnute,

U imploziji Božjeg Vatrometa.
O, lijepa zvijezdo, pričaš sa nepoznatim.
Reci mi, ipak, mogu li da se nadam?
Rođen u zvijezdi, zvijezdi bih da se vratim,
Zauvijek mojoj zvijezdi... Tvoj Sven Adam.

ABEŠIMAIKU

Ne čudite se,
To je vrlo opasno.

Postat ćete pjesnici.

UMIREM MIRAN

„Na svom koncu, mjesto u prah, prijeđi sav u zvijezde!“
(A. B. Šimić)

Umirem.... Traje popodnevna siesta.
Gladne sinapse za biostrujom vrište.
Zapljuskuje me daleka, divlja zvijezda,
Što svodi račun sa svojim ishodištem.

Dok umirem, u jednoj mojoj somi,
Sred prokazane želatinozne mezgre,
U znak odmazde, povampireni atomi
Siluju nultu točku vlastite jezgre.

Umirem miran. Zvone nebeska zvona.
(Konačno da me prastare zvijezde nađu.)
Te bivše zvijezde, poslije silnih eona,
U meni svoju prepoznale su građu.

Opet sam zvijezda. U zagrljaj mi sada,
Ko zvijezda zvijezdi, zvijezda za zvijezdom pada.

ROSA U PODNE

iskreno
ovaj abe šimić mi je na trenutak isprazan ko kišnica
a na momente ima naglašeno profinjene začine

vrag si ga neka
jutrom se presijava
kao kaplja rose
a podne će

veliki drinovčanin i ja u valnoj smo interferenciji
časkom uduplamo visinu vala a časkom se poništimo
pa onda bude

ja ovako plav a već skroz s onu stranu mrke mirne
vode
on zelen
i postojan kao smrt

MA LJUDI MOJI JE LI TO MOGUĆE

(Magdaleni Mrčela)

u tijeku je nogometna utakmica
između čitatelja i pjesnika hrvatske
za pjesnike ovo je biti ili ne biti
utakmicu prenosi
čuveni reporter mladen delić

dragi gledatelji što reći?
kaže mladen

repka
sastavljena od blistavih imena hrvatske poezije
čini se da je definitivno izgubila utakmicu protiv
čitatelja
ovo je tužan kraj
hrvatskog pjesništva

treba zabiti gol
a tko?
a tko?

pogledajte samo
na golu se smjenjuju marul pa šižgo pa džore
mislim da plaču vi to ne vidite davno su umrli
ispred njih zadnji red obrane besciljno se klatari
već dugo nisam vidio
matoša
ujevića
cesarića
da su tako dešperatni

eno sjeli na travu smiju se kao klauni a tuga im razara lice
u srednjem redu tuga čemer i jad
paljetak glavinja amo-tamo a s drukčijom namjerom je došao
slamnig hvata konja a fali mu rame fali potkoljenica fali komad čeljusti
mihalić briše cvike zatim hvata motiku sadi luk zalijeva kupus
gleda u oblake sluti približavanje oluje jer i cvijeće se zatvorilo
ab šimić hoda ozbiljan i svečan poput servantesa iz malog mista
lopta je kod njega on je bezvoljno dodaje svenu adamu ewinu
sven je prima na koljeno diže na rame
spušta je na prsa pa opet na koljeno
vrti je
kakav žongler
zove rukom protivničku obranu provocira ih
oni ga okružuju sven izvodi svoj čuveni osimovski dribling u mjestu
trzaj ramenom varka tijelom protivnici padaju jedan za drugim
sve je to lijepo ali
ali svene idiote
vrijeme prolazi
nema se vremena za tvoje proseravanje
on kao da me čuje odjednom dugom loptom
pronalazi marunu pa zašto marunu on je lijen
maruna vuče uz lijevu liniju maruna je spor
maruna vuče uporno s facom kao da mu se gade svi hrvati

borise nema vremena
sve je gotovo
do kraja utakmice ostalo je još svega petnaest sekundi
nema se vremena maruna i dalje vuče loptu uz liniju
završe je u šesnaesterac tamo je anka žagar
ona izvodi virtuoznu jezičnu vratolomiju
ali zašto čemu
sve je gotovo
sve je gotovo
ipak ipak
ipak
anka pronalazi milimetar slobodnog prostora
zamahuje silovito
puca snažno
puca precizno
puca u desni donji kut...

gol
goooool
ma ljudi moji je li to moguće
šta je ovo
ludilo

ali zašto
zašto svi trče k svenu adamu ewinu
zaboga pa nije on zabio gol on je samo izveo
briljantan dribling i asistirao dugom loptom maruni
to može svaka šuša
ne znam...

eto ne zna čak ni veliki mladen
normalno da ne zna
pa umro je još 2005

to zna samo Magdalena Mrčela
koja je izvela ovaj performans na htv 2015
povodom promocije saeove zbirke „zmijski car“

Facebook stranica Sven Adam Ewin

IVAN GRUBIŠIĆ
(1968.)

BDJENJE

(Antunu Branku)

U sobi
smrtnoj sutra neznatnoj tihoj,
sušica grize, razara tijelo.
Nemoćno da se brani.

Ni glasa,
ni daha, ni smrti.
I ne znaju kad će doći,
mrska ili blažena smrt.

Sjede,
puše, razmišljaju,
a u nutrini još se šeta –
Nezasitna Gladna Smrt.

Krotka,
nevidljiva, tiha.
Odmjera im lica.

I daljina i blizina što me s tobom veže, Mostar, 1998.

SONJA DELIMAR
(1973.)

I JA IMAM SVOJ BRIJEG

i ja imam svoj brijeg. i pust je i nije pust
dok pod njim teče voda i raste kamenje

voda je trag čuda
i kamenje
i kamenje
i kamenje
i oštro i oblo i oblo i oštro

prozor s kojega ga gledam nosim sa sobom
zapravo u sebi
i otad
ni šutnja nije jednako nijema
ni tuđine više među nama nema
ni težine
nema
ni smrti

a što je do pomicanja
kad već nikako neće brijeg taj korak do proroka
onda će prorok ovdje postojano čekati da brijeg
u vječnost ponese
za to svoju odgovornost

MOJA LJUBAV PJESNIK

(*Povratak*)

oni malobrojni koji ponešto znaju o meni
kakav je zvuk mojega glasa
koje igre najviše volim
skupljam li leptire (a ne skupljam)
vjerojatno znaju i moju najveću tajnu:
ja sam, naime, ludo, beznadno i opsesivno
zaljubljena u antuna branka šimića
hrvatskoga pjesnika

meteora
iza kojega je ostala svjetlost (Kaštelan)
pjesnika očiju širom zatvorenih (S. P. Novak)
pjesnika najljepše metafizičke pjesme
o povratku
ljubavi
naravno

kad razmišljam o njegovoj smrti
to je vezano uz zapis frane alfirevića
koji ga je vidio posljednji put
dva sata nakon smrti
u bolnici na zelenom brijegu odakle se vidi groblje
i kamo bolesnici ulaze s teškim predosjećajem

zamišljam od bolesti strašno utanjeno tijelo njegovo
žuto izobličeno lice
lice dječaka od nepunih 27 godina
moje čuđenje u svijetu
a na stoliću do uzglavlja jedna knjiga

apollinaireov ubijeni pjesnik

zamišljam kako je očajnički vapio
o bože daj me umorna od mijena preobrazi
u tvoju svijetlu nepromjenjivu i vječnu zvijezdu
što s dalekog će neba noću sjati u crne muke
noćnih očajnika

i kako se pitao
može li se kako odijeliti od tijela, biti čist od tijela
kako je ležao u svom lešu
znajući da je nebo
već dugo praznina
a pjesnici stoje pred ništavilom
i ćute

kako je shvatio da nas nitko nikad otkupio nije
i svatko od nas sin je božji

kako je molio
klečeći na plaštu plave mjesečine
tijelima nevidljivih nebeskih boginja

ja znam skoro sve njegove stihove
na sajmovima u antikvarijatima i u knjižnicama
i kupujem i kradem njegove knjige u raznim
izdanjima
s brojnim varijantama njegovih pjesama
koje ljubim do ludila
i mislim
zašto su ti to napravili
i zašto sad profesor krešimir bagić
na svojim opetovanim predavanjima

secira tvoje stilske vježbe
licitirajući pritom koja je varijanta najuspješnija

ja s njim čak i razgovaram
iz njegovih pjesama vadim citate
ili pišem obrade

i svojega sam trećeg muža zavela
jednom takvom o mojemu tijelu
ispruženom podno njegovih nogu

plavi plašt je pao oko našeg tijela i mi smo se čudili
zašto nam je tijelo odjedanput plamen

a onaj njegov brijeg
plav i visok
ko ćutanje težak
nepomičan
ko plava skamenjena vječnost
uvijek je sa mnom dok sjedim sama u sobi
a i kad sam među ljudima

dakle
s mojom ljubavi pjesnikom
ja razgovaram i onda kad ne odgovara
pišem mu pisma i odgovaram na pjesme
kao da su za mene pisane

oni koji me ne vole
ako slučajno znaju za moju opsesiju
nazivaju me luđakinjom
nagađaju
da sam heautontimorumenos

koji nalazi ljepotu u tome da sam sebe
dovodi u očaj
jer su
upozoravaju
pjesme s kojima komuniciram

pisane za neku tatjanu marinić
i da nemaju nikakve veze sa mnom

ja ih onda pitam

a vi imate veze?

U RUKAMA MJESECA

(Mjesečar)

Ja ne bih znala kako sve to biva:
U zrak me dižu Mjesečeve ruke
I svake noći kad najljepše snivam
Hodam po rubu krovova bez muke.

Prvo s balkona do krova se uspnem
Uz oluk, sasvim nezemaljska, laka.
Kao i uvijek kad najčvršće usnem,
Dovoljna mi je podloga od zraka.

Poput artista kad ide po žici:
Korak po korak, sigurna, ne griješim.
Možda i letim nalik maloj ptici,
Gledam u mjesec i pritom se smiješim

Dok se ne stopi svojim žutim čelom
Sa usnama mi… i sa cijelim tijelom.

Biti ili ne biti (svoja), Zagreb, 2021.

I JA ZNADEM (PA IPAK PITAM)

(*Prenuće*)

Ako ti Mjesec ne da spati
Pa te svjetlošću iz sna prene,
Na klečanje ćeš ustajati
Misleći nijem na gole žene.

I svaka od njih tad se čini
(Nevidljive su, tijela golih)
Ko boginja na mjesečini
Stvorena da se pred njom moliš,

No pjesnička su, zar ne, htijenja
Da te i dubljim znanjem shvati,
Da ti prati ***preobraženja***,

Pa te (jer bdijem i ja) pitam
Ne bi li prednost mogo dati
Onoj koja zna i da čita?

Facebook

SONJA JURIĆ
(1973.)

ČUVARI TAJNE

Antunu Branku Šimiću

Gazimo kroz plavu noć.
Iza nas karavane ljudi.
Pred nama Tišina. Uvijena u
Trenutak.

U bisagama zvjezdani prah.

Pratimo tragove tragača
koji prođoše ovim putem. Prije
nas.

Skrivamo poglede,
stremimo neizbježnom Usudu
u nama;

Svud oko nas ispijeni
Krčazi Slasti,
preokrenuti Pehari Pobjede,
razbijene Čaše Gorčine.

Netko je već bio ovdje.
Netko se čudio prije nas...

Postajemo ogoljeni, odvojeni.
A ipak
Čuvari tajne smo.

U bisagama zvjezdani prah.

Nevidljivi prsten, Synopsis, Zagreb - Sarajevo, 2009.

SANIJELA MATKOVIĆ
(1973.)

A. B. ŠIMIĆU

Mjesto kistom oslikao si je pjesmopisom.
Odijevajući u ode njene brijegove.
I svaka molitva na putu,
bila je
za Hercegovinu;
hraniteljicu, majku, sestru.
... i danas
dok pod tvojim i mojim brijegom
sunce uskrisuje zore
pjesnici susreću na ŠIMIĆEVIM SUSRETIMA.
I po tko zna koji put
baš tu se sastaje "naš različiti smisao"
dok voda žuborom teče
dok ljudi se muče radom
Brijeg stameno stoji.
... dostojan susjed neba.

Motrišta, broj 1013-104, MH Mostar, 2018.

BOG MOGA TIJELA

Časovi
SVE GLASNIJE ZVUČE
DOK POD ZVIJEZDAMA
Livadom KORACAM
U IDILI TRENUTKA
OBOGAĆENOJ
MIRISOM KAFANSKOG CVIJEĆA.

BOG SE ŠETA
GRADSKIM POPODNEVOM
blagoslivljuć žito
Bog moga tijela
Bog moga djetinjstva
među tolikim mnoštvom lica
On i Ja
SRETOSMO SE na zvijezdi
u glasnom trenutku
PREOBRAŽENJA

Hrvatski književnici – baština prošlosti i sadašnjosti u ritmičkom jeziku - svezak prvi, Diskurs, broj 10, 2021.

ANTE JUROŠ
(1978.)

ANTUN BRANKO ŠIMIĆ

Njegovi veliki stihovi, ponovno dojmljivo
Kao prvi puta kada sam ubrzano disao;
Iznova novo, iznova moćno i neponovljivo
Riječi su to koje ne gube snagu i smisao.

Sto godina poslije Hercegovina ista, duše čiste
Traže put kroz političke govore sve tiše;
Sto godina poslije, neke su stvari ostale iste
Siromasi još postoje i sve ih je više.

Čuđenja u svijetu, nekako sve je manje
Zbog ravnodušnosti u stilu već viđenog;
Osmijesi sve su rjeđi, a radosti tanje
Morala pregaženog, posve postiđenog.

Sto godina poslije Hercegovina ista, duše čiste
Traže put kroz političke govore sve tiše;
Sto godina poslije, neke su stvari ostale iste
Siromasi još postoje i sve ih je više.

16. 4. 2009.

prvotisak

FRANČESKA LIEBMANN
(1981.)

OPOMENA

Antun Branko Šimić (1898–1925)

Čovječe, pazi
čovjeku čovjek da budeš!

Pusti visine,
cijeni dubine,
živi blizine!

Sumoran je sjaj zvijezda
suviše visoko izdignutih,
čiji treptaj ni do koga ne dopire
i koje nemaju kome osvijetliti pute.

Na svom koncu
mjesto u prah
pređi sav u srca budućih.

Zbornik *Trojica iz Gradišta*, Vinkovci, 2018.

GORAN GATALICA
(1982.)

PREOBRAŽENJE SUZAMA I ZVIJEZDAMA

Ja sam se usudio zagovarati plodnost suza
zaigran zvijezdama.
Sliv preobraženja usmjeruje suze
u bezdanu koji želi ozlovoljiti
i iskapiti umor od mijena.
Suze izdaju sebstvo
zakovane za vječne zvijezde,
a moje uskrsnuće
tek slijedi uznosito
ne zamrziti zvijezde.
Osvit noći isprosio je zvijezde.
Ja sam otišao predaleko
oznakovljen dalekim nebom
da bih opazio svoju zvijezdu.

POVRATAK

Osjeti me pored tijela što je tek odraz zvijezda,
da opaziš izmoreni krik i da se njim izblijede
suze koje su trust mene, čudne ptice
koja krilima zastire zvijezde
na nekim potpuno plavim stazama
izdvojenima iz mrtvoga podneva,
kada sanjam zvijezde pozlaćene tvojim suzama
i svečani poj mjesečine koja mi spokojno
čini sjenu da bi odrazila svjetlo
i ugostila moju blizinu izmirenim suzama.
Osjeti moj nezamjetan povratak
i oprosti suzama
da bi se susreli među zvijezdama.

prvotisak

MEFKO SVETLO ZVEZD

Antunu Branku Šimiću

Opala je zvezda na zemlu
da bi vubila merzlinu okoli serca.
Razlejala se čapornica z hižnega krova.
Mefko svetlo zvezd vrači
strah skuplen v kostima.
Same tajime da ne zname
kak je opala zvezda.
Človečec pušča sozu
svetlu spodobnu
i posluša otkud dojde reč...
Od snočka vu sercu nosime
duhovnu misel
i morti ne burno
navek zgubleni.
Mefko svedo zmišlava nas
kaj znači biti človek
menjši od zvezd.

Odsečeni od svetla, Zagreb, 2018.

VINKO BUBIĆ
(1985.)

SJAŠ LI JAČE, ZVIJEZDO DALEKA?

```
      A
   E  K  M
M     S     T
   A     P
```

A. B. Šimiću

U ovom vremenu vi dragulji neba jače treperite.
Po zraku roj osa Istoka se širi, a zemlja se trese.
Ne znam je I' da se sagnem pod kamen
i spasim svijeću kojoj gasne plamen.

Granice dubu korita plavih rijeka,
a sjene beskrajna sunca djetinjstva
uminule su bešćutnošću.
Tmasta žurba u strahu i iščekivanju gazi travu.

Jedno veliko - NE, jednog malog nebitnog,
zasvijetlilo bi
jače tamo gore,
Ali vas ostale, nijeme, ako i pogledate u vis - neće
dirnuti! Rasjed vijeka nijemima stavlja okove.

Možda kad oduzmu čovjeku čovjeka do kraja
uvjerene istine ispadnu spoznaje gorke laži
onih čije zvijezde upaliti se neće nikada.

A
E K M
M S T
A P*

28. 5. 2021. ova pjesma je dobila prvu nagradu u sveučilišnoj kategoriji na Šimićevim 58. susretima u Drinovcima, Bosna i Hercegovina.

S obala male Venecije, Vranjiv, 2022.

* Alkioni, Elektri, Keleni, Maji, Meropi, Steropi, Tajgeti, Atlas, Plejade

MARIJANA IŽAKOVIĆ
(1986.)

PJESNIKU

Antunu Branku Šimiću

Odavno te na zemlji nema
duša tvoja slobodna je biti htjela.
Pisao si pjesme do zadnjeg daha
i onda kada ostajao si bez zraka.

Fascinira me sve to, pjesmče najdraži
da su barem žnotni putevi ti bili blaži.
Živim u vremenu gdje se ne čitaju riječi
u lektiri se samo pita što je pjesnik htio reći.

Toliko toga još nisi rekao ljudima
to mi je čak i žao
što si tako mlad u krevet pao.

Tebi, stihove ove dajem
u beskonačnost ti ih šaljem.
Zaljubljena sam u tvoje riječi
u meni će dok sam živa teći.

Tebi, koji si postao prah
ostavio si duboki na zemlji trag.
Jesi li svjestan te ljepote
što su ostavile tvoje književne note?

Pjesme za usnule boeme, Zagreb, 2021.

ŽIVIŠ KROZ RIJEČ

Antunu Branku Šimiću

Negdje tvoj anđeo lebdi
Govori mi tiho, bori se, loše riječi pobijedi.
Prerano si otišao, tako mlad
Djela tvoja govore mi sad.

Kažu bio je prije svega čovjek
Tek veličanstveni pjesnik.
To čitam tako lako u jednom dahu
Ostao si sjaj u ovom mraku.

Zašto najbolji uvijek odu prvi
Pitam se tako u sumornoj tišini
Vjerujem da ih gore treba Bog
Kako bi umirili cijelo nebo.

Pjesniče, ostavio si neponovljiv trag
Živiš još uvijek ovdje na papiru
Tvoja duša na trenutke se vrati
Kada se čita poezija iz srca.

Počivaj u miru
Živiš kroz riječ koji si nam ostavio živu.

DO ZADNJEG STIHA

Dragi pjesniče
Volio si stih do zadnjeg trenutka
Ispisao ga pred kraj svojeg puta.

Naši stilovi ni slični
Opet pronađem se u stihu
U tom dahu koji si ostavio.

Pronađem tebe, osjećam te u tim slovima
U tom ritmu stiha.
Ostala je Ljubav iza tebe
Kroz stihove ju dišem.

Nema te dugo, no riječi žive vječno
Drugima ostavio si životno svjetlo.
Do zadnjeg stiha nisi se umorio
Šapćući riječi otišao si zauvijek.

Te riječi kao da čujem vjetrom nošene
Prolaze godine, dani
Pjesnici vječno ostavljaju trag
Znaš, čuvamo te, stih si postao i ti sam.

Pjesnicima koji su čuđenje u svijetu (post mortem 2), Zagreb, 2022.

IVANA ČAGALJ (DIZDAR)
(1987.)

IZ VLAKA, NA URANKU

Utječe li na kvalitetu čitanja lokacija čitatelja?
Pogoduju li slovima određeni prostori i podneblja?
Gdje to autor uvijek uspijeva nakalemiti tekst na čitatelja?

I.

Kad me netko ovako dugo ovako rano
Gleda u vlaku
Ili mu je dosadno
Ili je Hrvat
Ili je pisac
(Laskam si ovo potonje)

II.

Čitaš Šimića?
Pitao je u vlaku prema Zurichu
I tako smo se prepoznali

III.

Baš me zanima
Od ovih figura na tračnicama
Spomene li me itko
U razgovoru ili čak na papiru
Bar kao luđakinju
Koja po novinama maramicama bijelim starkama

Po prozorima
Na mobitel
Na udžbenik iz njemačkog
Na dlan
Piše piše piše

IV.

Uh koja dobra ideja
Zapisat ću čim vlak stane
Eto čim izađem iz vlaka
Eto tamo u parku
Eto-ga-na
Pobjegla

Paralaksa, Zagreb – Split, 2017.

KATJA KNEŽEVIĆ
(1987.)

PRVO

Htjelo nam se ljeto
pa smo slagali margarite
i razmjenjivali
svoje slane rubove:
tvoja kosa su bili moji snovi su
nestajali iza tvog vrata su
kucala očekivanja su
bježala mojim obrazima
u zagrljaj. Grla su nam gorjela
jer su riječi predugo trajale
pa smo smijehom
i suhim tišinama
kompenzirali mikroskopske supernove
iza svojih pluća.
Oboje smo voljeli poeziju
a ulica je bila najduži
šimićevski stih
i razmotavala se pred nama
u neki drugi grad.
Na semaforu si zavukao ruku
pod moju majicu
tražio novu putanju
ugrađivao meke labirinte ispod mojih
kralježaka.
Kad smo opet krenuli
latice pepela zaplesale su
u zraku iza ramena sam
čula smijeh

kad sam se okrenula
Krist i Pilat i naši stari mi
raspršili su se u razgovoru
u zraku.

Staklene breze, Zagreb, 2015.

MARKO PAVLOVSKI
(1987.)

GRANICE ARKADIJE U NOVOM TISUĆLJEĆU

Antunu Branku Šimiću

Prolazio sam livadama od umjetnog cvijeća
pokušavajući uhvatiti radost osjeta
ali miris je bio ništavan.
Trgao sam plastiku,
trpao laži u usta,
pao na tlo
i počeo promatrati plamteće putokaze
svemira. Ležao sam satima
opčinjen zvijezdama. Pitao sam se
kakvo je nebo nad Drinovcima?
Ja nebo svoje poezije vidim najbolje
kada zatvorim oči i prepustim pluća
zaleđenim pravcima u hodnicima duša.
Putujem sam.
Do mene polako dopiru zvuci
električnih gitara i razbijanja violina,
paljenja antikviteta reliquiae reliquiarum.
Osluškujem zvuk dolaska novog doba,
svemir se sažima i počinje pucati, stigao sam
do njegovih granica.
Jer već smo prešli sve granice,
ali granice Zemlje! Ja sada putujem
do rubova svemira praćen glazbom
promjene.

Nebo nad Drinovcima, Rijeka, 2010.

IVAN ČUTURA
(1988.)

NE SUDI PJESNIKU OVOM

Ne sudi pjesniku ovom više
dok sa svojim perom piše.
Pjesnik Šimić davno reče:
„Pjesnici su čuđenje u svijetu“.

Velik je svijet, a tuga golema.
Koje to pero opisati može?
Pogled je suviše dalek,
a ljudski život odveć kratak.

Sudbina je sudbina ljudima
i svatko od nas svoju ima.
Možeš se malo smiješiti,
a nikad nemoj vrijeđati.

Naš korak je uvijek kratak,
a pogled beskrajno dug.
Uvijek sa smiješkom,
jer ideš pravac na jug.

Pravo ići ne mogu,
a uspravno – moram.

Kalež ljubavi, Posušje, 2016.

DANIJELA ĆUK
(1989.)

ANTUNU

Za tebe, koji nisi s nama,
ali stihovi tvoji još uvijek žive,
za tebe čije boje stihova su boje života,
šarene, a nikada tmurne ni sive.

Nema te, ne, ali sjećanja na tebe su tu,
Antune naš, i najavi i u snu,
ti si dokaz daje pjesništvo zaista vrijedno,
neopisivo dragocjeno.

Znao si stihovima svojim reći sve,
i ne znam za onoga tko nije čuo za tebe,
ti si pjesnik koji zauvijek živi u nama,
tvoji stihovi su svjetlost a nikada tama.

Sada nam pišeš negdje s boljeg mjesta
nebeske stihove, posebne i to trebaš znati
da upravo radi tebe, Antune dragi,
pjesništvo se ljubavlju može zvati.

Tebi pjesniče, Post mortem 3, Zagreb, 2023.

ANĐELA MIJIĆ
(1995.)

ANTUNU BRANKU ŠIMIĆU

Naslanjam uho na kamen
I slušam kucanje zemlje
Zemlja se smije
Ljubičastim cvijećem

Moje cvijeće
Otrgnuto
Plovi Neretvom

Ti voliš Neretvu i Mostar Antune
I sad znam zašto:
U Mostaru
Kada nasloniš uho
Na kamen
Kucanje zemlje
Se bolje čuje
I ti osjećaš
Da si živ

Fabebook – Blog – Na rubu srca

SAMOJ SEBI

Posvećeno Antunu Branku Šimiću

Djevojko, obriši prašinu iz očiju
Vrijeme je za neke nove zvijezde
Koje se nikada neće pretvoriti u prah
Protrljaj oči djevojko
Rastani se od mrva zvijezda
Kao što se smrt rastaje od života
I život rastaje od smrti
Da se ponovno rodiš
Otvori oronule kapke
Svojih prozora u svijet
Razmakni guste zavjese djevojko
I tvoje će oči kao dvije pozlaćene zvijezde
Sjati nasred crnog neba

prvotisak

FRANJO SKOKO
(1995.)

SMRT A. B. ŠIMIĆA

odlaziš slobodno među zvijezde
od trulih tijela i zvukova tramvaja
oglušio na krikove
zov daleke žene
gladi muškarca zvukovi
Smrti bolesnika netko primiče
ruku na blagost umirućeg

što je tvoj odbljesak značio. Krleža:
'Nije govorio jezike, provincijalac'
kad promislim njegov ishod sunce vatre
preljeva se preko tragedije osobnog
traženja bio si sav svoj ti nitko neće
osjetiti sunce i zvijezde kao ljudi
koji
su spoznali: onkraj prirode značenje ljepote
Hercegovina usnula
s rijekama, magaradi, brdima
oskudicom
... i
smrti

prvotisak

Marijan Trepše: *Antun Branko Šimić*

NAGRADE ŠIMIĆEVIH SUSRETA

Nagrada *Šimićevi susreti* ustanovljena je 1970. godine. U početku se dodjeljivala za najbolje pročitane pjesme na Susretima, a kasnije je uručivana najboljim mladim pjesnicima srednjoškolcima. Za neka godišta nisu sačuvani podatci, ili natječaj nije raspisivan. Evo popisa prvih dobitnika:

1970.
Nikola Martić i Mile Pešorda
1971.
Mile Stojić, Diana Burazer i Boro Bošnjak
1972.
Josip Zubac, Miro Petrović i Ljubica Benović
1973.
Zdravko Kordić, Ljubica Benović, Milka Tica i Plamenka Vulić
1974.
Zdravko Čuljak, Nevenka Eljuga i Zora Bogut
1975. -
1976. -
1977.
Amra Mahmutćehajić, Zdenko Vranješ i Nada Balić
1978.
Predrag Đurić, Senka Kordić, Vajdana Tomić, Ljiljana Lažetić i Marjana Radić
1979.
Vlado Krulj, Milosava Milinić, Nada Šehić i Zora Šimić
1980.
Božena Tomas, Milijana Šetka i Mladenka Luburić

DOBITNICI NAGRADE *ANTUN BRANKO ŠIMIĆ*

Godine 1978. Odbor Šimićevih susreta ustanovio je bienalnu Nagradu *Braća Šimić* za književnu kritiku, koja je dodijeljena tri puta:

1979. Radomir Konstantinović - *Dženet i jezik Hamze Hume*
1981. Midhat Begić - *Četiri bosanskohercegovačka pjesnika*
1983. Jure Kaštelan

Društvo hrvatskih književnika Herceg Bosne iz Mostara 1998. godine je prvi put dodijelio godišnju nagradu *Antun Branko Šimić* za najbolju knjigu pjesama, a od 2008. nagrađuju su i knjige znanstvenih ogleda i kritika. Četiri puta su godišnju nagradu podijelila dva pjesnika. Evo popisa svih dobitnika i nagrađenih knjiga:

1998. Gojko Sušac - *Jutarnja novost*
1999. Zdravko Kordić - *Zipka i smrt*
2000. Željko Ivanković - *(D)ogledi III.*
Dubravko Horvatić - *Svjetionik*
2001. Ante Matić - *Nebeska galija*
Pero Pavlović - *Nebeske latice*
2002. Andrija Vučemil - *Glas (na)glas za glas*
Nenad Valentin Borozan - *Lišce teret od zrcala*
2003. Ružica Soldo - *Sanjar*
2004. Zdravko Luburić - *Molitva tmine*

2005. Mile Maslać - *Vrijeme pripravnosti*
2006. Borislav Arapović - *Prolomom*
2007. Malkica Dugeč - *U riječ unjedrena*
2008. Rajko Glibo - *Očitovanja*
Antun Lučić - *Veze ljudi, životinja i stvari*
2009. Mile Pešorda - *Baščanska ploča – Poema*
2010. Šimun Musa - *Ogledi i kritike*
2011. Ante Stamać - *Sabrane pjesme*
2012. Anka Petričević - *Pjesme srca*
2013. Julienne Eden Bušić - *Živa glava*
2014. Ivan Aralica - *Japundže*
2015. Ante Zirdum - *Učiteljica modnog krojenja u Sarajevu*
2016. Drago Čondrić - *Sedam velikih biblijskih poema*
2017. Ljubo Krmek - *Iz humske zemlje – knjiga druga*
2018. Marina Kljajo-Radić - *Pjesništvo Lucijana Kordića*
2019. Joso Živković - *Tragom pokorenih želja*
2020. Tomislav Marijan Bilosnić - *Havana blues*
2021. Mara Cica Šakotić - *Cvjetni trg*
2022. Stijepo Mijović Kočan - *Bože moj*
2023. Miro Gavran - *Obrana Jeruzalema*
2024. Vinko Grubišić – *Eugene Ionesco – život i djelo*
2024. Veselko Koroman - Nagrada za životno djelo
2025. Tomislav Domović – *Slava*
2026. Mijo Tokić – *Pred našom kućom jabuka*

KAZALO

ABecedarje hrvatskog pjesništva 5

DANKO ANGJELINOVIĆ
Abe 13
GUSTAV KRKLEC
Rastanak s drugom 14
DRAGUTIN TADIJANOVIĆ
U smrt pjesnika 16
* * * (Na Zelenom brijegu) 17
DRAGO IVANIŠEVIĆ6
Penelopini prosci 18
JANKO BUBALO
Otkrivenje 19
LUCIJAN KORDIĆ
Ljubav 20
NIKOLA MILIĆEVIĆ
Sumrak 21
VESNA PARUN
Glasniji od stoljeća 22
DIONIZIJE ŠVAGELJ
Iščupanoj planini 23
JOSIP PUPAČIĆ
Preobraženja 24
MILA VLAŠIĆ
Zgasnuli su lampu naši zemljaci 25
Antune Branko Šimiću 27
ROKO DOBRA
Silazak 29
Kralj ringa 30
VLADO GOTOVAC
A. B. Šimić 31
IVAN SLAMNIG
Koji hodaš malen ispod zvijezda 32

IVAN GRIGIĆ
Osobni lament 33
Pritajeni madrigal 34
TOMA PODRUG
Pjesniku 35
PETAR GUDELJ
Antun Branko Šimić 36
DANIJEL DRAGOJEVIĆ
Svjetlost A. B. Šimića 37
VESELKO KOROMAN
Mrtav 40
VLADO PULJIĆ
Putni nalog 41
RATKO VENTURIN
Samotvorbe 42
PAVAO DESPOT
Sram 43
TIN KOLUMBIĆ
Pjesnici 44
ALOJZ MAJETIĆ
Šimićeva galaksija 45
MATE SUŠAC
Oporuka bez ovjere 46
ANTE STAMAĆ
Listening to a whisper 47
IGOR ZIDIĆ
Majstori svjećari 48
RAJKO GLIBO
U srce urezan 51
BORIS MARUNA
Jutro kad sam napokon očistio svoju sobu 53
GOJKO SUŠAC
A. B. Šimić pred čuđenjem 56
Pjesma jednom brijegu 57
VESELJKO VIDOVIĆ
Gorko je meso 58

VENDELIN KARAČIĆ
Antunu Branku Šimiću 59
Domoljubu1 s bosutskih obala 61
JURE UJEVIĆ
Slike koje traju 63
ANTUN BARIŠIĆ KOLUMBIĆ
A. B. Šimić „Povratak“ 64
ERNEST FIŠER
Sonet o konačnoj zebnji 65
Poezija, živost neprestana 66
STJEPAN GULIN
Protutijek 1 67
Trgovina 2 68
Čuđenje 69
ISMET JUGO
Neću da budem granica 70
LUKO PALJETAK
Opomena z71
JOSIP STANIĆ STANIOS
Sunčani jesenski dan na Zrinjevcu 72
NIKOLA TADIĆ
Ražanjski mediteranski korijeni pjesniptva 74
BORBEN VLADOVIĆ
U kavani 76
DRAGO ČONDRIĆ
Moje čudo 77
Sjećanje na A. B. Šimića 78
A. B. Šimić posljednji put gleda zalazak sunca 80
Rijetka vrsta 81
MILAN KRMPOTIĆ
Put u hrvatski raj 83
IVAN KORDIĆ
Pokraj Antuna Branka Šimića 85
ANTE ŽUŽUL
Nema dna posuda tvoja 86
Slovo vihora 87

Krv pustio – cvijet zalio....88
TOMISLAV MARIJAN BILOSNIĆ
Kuća A. B. Šimića....89
Tomislav Domović i Antun Branko Šimić....92
JANKO DIMNJAKOVIĆ
Dignum laude virum musa vetat mori....94
SLAVKO JENDRIČKO
Bjegunac pred Šimićevom opomenom....95
Prepjev A. B. Šimića....96
JOVAN ZIVLAK
Vejavica....97
IVO MIJO ANDRIĆ
Sat poezije na Kaptolu....98
NENAD BULJAN KLAPIRIĆ
Hommage....100
IVA NUIĆ
Antunu Branku Šimiću....101
Antunu Branku Šimiću II....102
IVAN ŠAROLIĆ
Hercegovini....103
STANKO JERČIĆ
Od zvijezda do zvijezda....104
Prazno nebo....105
Otkupljenje....105
ZVONKO ĆERIN
Čamci....106
MILE PEŠORDA
Antun Branko Šimić....107
Pra – slika....109
Antun Branko Šimić....110
IGOR ŠIPIĆ
Sjaj i bijeda Halikarnasa....112
MILJENKO BULJAC
Da nebo na nas ne padne i nebesa nestanu....113
MILAN DRAŠKOVIĆ
Tragom Antuna Branka Šimića....114

IVAN MARIJANOVIĆ
Hominijada 115
Vrisak duše 117
PERO PAVLOVIĆ
Svemir pjesme 118
NEVENKA KOVAČEVIĆ
Glas mrtvog pjesnika 120
DANICA BARTULOVIĆ
Pjesniče dragi blistava stiha 122
MILAN BEŠLIĆ
Antun Branko Šimić 123
IVAN GRLJUŠIĆ
A. B. Šimić 124
FABIJAN LOVRIĆ
Dolazak u nebo 125
ZDRAVKO NIKIĆ
Zavičajni triptih 127
ŽELJKO REINER
Je li smrt svršetak svega 128
KATICA BADOVINAC
a. b. Šimiću 129
SNJEŽANA JELINIĆ
Opomena 130
MILJENKO MURŠIĆ
Anatoksin 131
LJUBICA BENOVIĆ
Povijest hrvatske književnosti 132
RADOSLAV BOŠNJAK
Sve je isto ili možda nije 133
ZDRAVKO KORDIĆ
* * * (A. B. Šimiću) 134
ZORAN KRŠUL
Lice 136
MILE STOJIĆ
Šimićeva Opomena 137
Ipsilon 138

Ono što si mi darovala, Hrvatska 139
Pod Kočerinom 141
Varijacije na Šimića, I 143
DUŠKO GRUBOROVIĆ
Možda nikad 145
ANĐELKA KORČULANIĆ
Svijetla riječ 146
VLATKO MAJIĆ
Šimić 147
DRAGO MARŠIĆ
Biti zemlja 148
RUŽICA SOLDO
A. B. Šimiću 149
PETAR S. UJEVIĆ
Povratak 150
PETAR VULIĆ
Opomena 151
ANTUN LUČIĆ
Besmrtno iskustvo 152
Uočnica otkrivanja spomenika A. B. Šimiću 153
MLADEN VUKOVIĆ
Pjesanca braći Šimićima 154
IVAN ZORETIĆ
A. B. Šimić 155
MILJENKO JUKIĆ
Brijeg 156
BRUNO MAJIĆ
Dva svjetionika 157
HRVOJE PEJAKOVIĆ
Mehanizam 158
DELIMIR REŠICKI
A. B. Šimić 159
MAJA GJEREK LOVREKOVIĆ
Antunov bijeg 160
ZORAN ANTE JURIŠIĆ
Pjesniku 162

ZRINKO ŠIMUNIĆ
Scherzo 163
DAMIR PEŠORDA
Posljednje godine života 165
NIKOLA ŠIMIĆ TONIN
A. B. Š. 166
IVICA ŠUŠIĆ
Mjesečareva smrt 167
Plav od sutona 168
IVAN ALERIĆ
Brijeg 169
MARIO BILIĆ
A. B. Šimić 171
SNJEŽANA LOVRIĆ
Veliki pjesnik 172
MIRKO ĆURIĆ
Plava noć 173
TOMISLAV DOMOVIĆ
Muške ljubavi 174
MILJENKA KOŠTRO
Pismo A. B. Šimiću 176
PREDRAG LUCIĆ
Kunura „Antun Branko” 178
DRAGAN STENEK
Koračati 179
MARINA ČAPALIJA
U stihu si 180
MARINA ALERIĆ BEBIĆ
Razgovor s Brankom 181
IVICA KESIĆ
Na oružje, pjesnici 182
SVEN ADAM EWIN
Mjesečar 183
Opomena 2 184
Opomena 2 Supernovi 185
Ljubavni zagrljaj 186

Moja zvijezda..... 187
Abešimaiku 188
Umirem miran 189
Rosa u podne..... 190
Ma ljudi moji je li to moguće 191
IVAN GRUBIŠIĆ
Bdjenje 195
SONJA DELIMAR
I ja imam svoj brijeg..... 196
Moja ljubav pjesnik..... 197
U rukama mjeseca..... 201
I ja znadem (pa ipak pitam)..... 202
SONJA JURIĆ
Čuvari tajne..... 203
SANIJELA MATKOVIĆ
A. B. Šimiću..... 204
Bog moga tijela..... 205
ANTE JUROŠ
Antun Branko Šimić..... 206
FRANČESKA LIEBMANN
Opomena..... 207
GORAN GATALICA
Preobraženje suzama i zvijezdama 208
Povratak..... 209
Mefko svetlo zvezd 210
VINKO BUBIĆ
Sjaš li jače, zvijezdo daleka?..... 211
MARIJANA IŽAKOVIĆ
Pjesniku..... 213
Živiš kroz riječ..... 214
Do zadnjeg stiha..... 215
IVANA ČAGALJ (DIZDAR)
Iz vlaka, na uranku..... 216
KATJA KNEŽEVIĆ
Prvi..... 217

MARKO PAVLOVSKI
Granice arkadije u novom tisućljeću.....220
IVAN ČUTURA
Ne sudi pjesniku ovom..... 221
DANIJELA ĆUK
Antunu 222
ANĐELA MIJIĆ
Antunu Branku Šimiću 223
Samoj sebi 224
FRANJO SKOKO
Smrt A, B, Šimića.....225

Nagrade Šimićevih susreta..... 227
Dobitnici nagrade *Antun Branko Šimić* 228

Spomenik u Grudama (Gimnazija), rad Nikole Papića

Spomen ploča na rodnoj kući u Drinovcima

Etnografska zbirka u rodnoj kući braće Šimić u Drinovcima

Dio zbirke u rodnoj kući u Drinovcima s poslovnom knjigom oca Martina Šimića

Spomenik u Mostaru, rad Josipa Ivanovića

Spomenik u parku književnika pred školom u Kijevu,
rad Nikole Papića

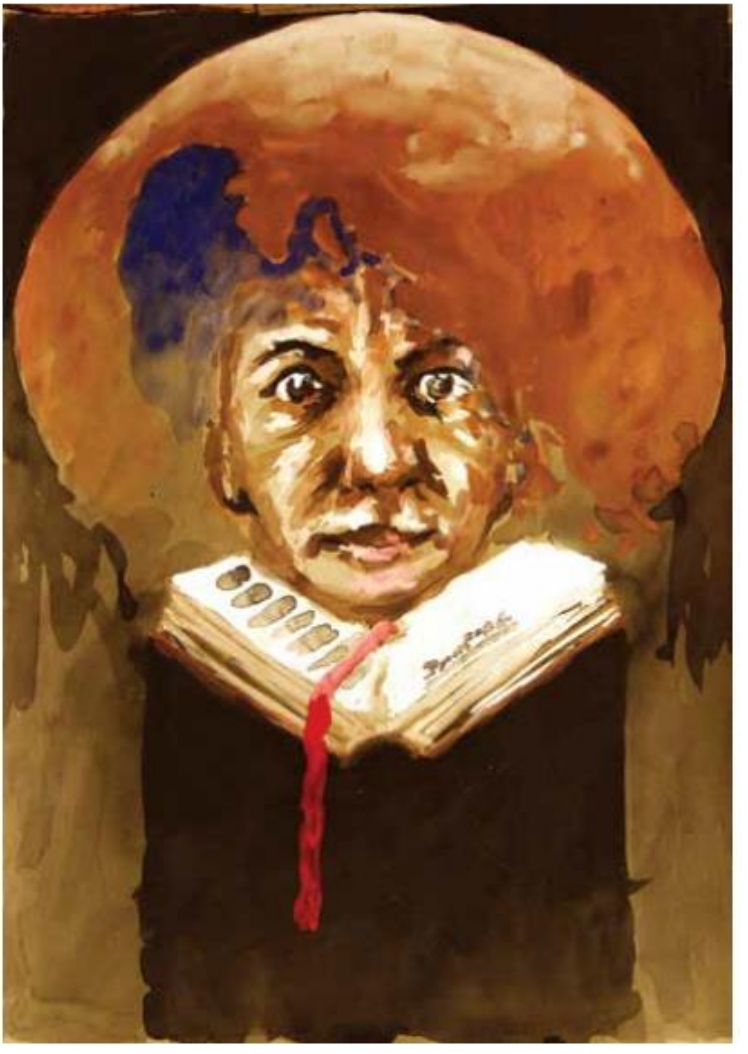
Spomenik pred Osnovnom školom u Mostaru, rad Josipa Ivanovića

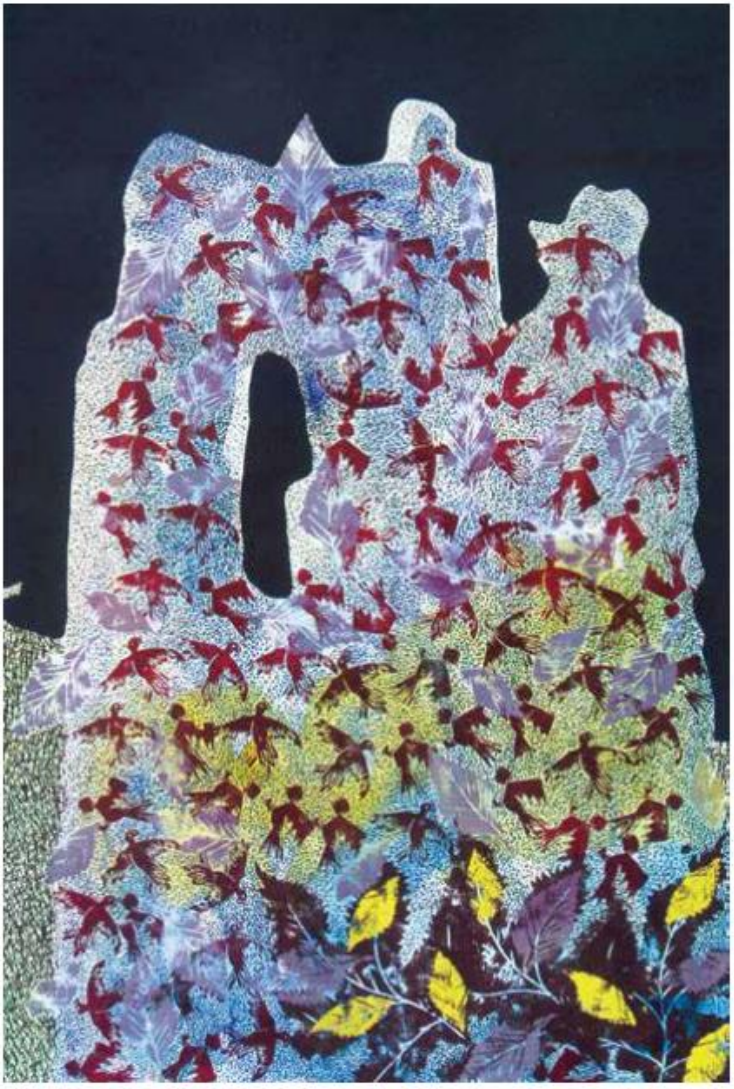
Prijedlog spomenika Šimiću, rad Josipa Bosnića

N. N.: *Antun Branko Šimić (slika u OŠ Drinovci)*

Bože Drmić: *Pjesnici Antuna Branka Šimića*

Antonija Gudelj: *Preobraženja Antuna Branka Šimića*

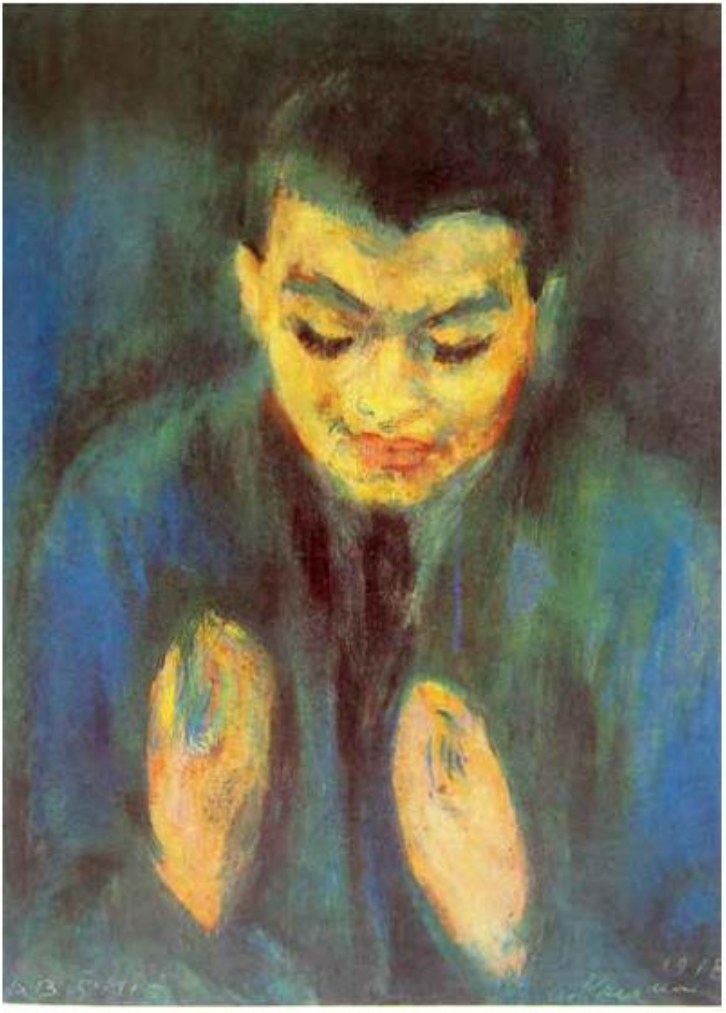
Nevenka Macolić: *Antun Branko Šimić*

Nives Kavurić Kurtović: *Antun Branko Šimić*

Ivan Grljušić: *Antun Branko Šimić*

Anka Krizmanić: *Pjesnik Antun Branko Šimić (1918.)*

Poprsja braće Šimića pred školom u Drinovcima,
rad Nikole Njirića

Mirko Uzorinac: *Antun Branko Šimić*

Novčanica od 20 konvertibilnih maraka (Federacija BiH) s likom Antuna Branka Šimića

1100.
obljetnica
Hrvatskoga
Kraljevstva

maticahrvatska

ISBN 978-953-8414-43-5

